

Situační a výhledová zpráva

OKRASNÉ ROSTLINY

- * Změna životního stylu společnosti a větší zájem o kulturu interiérů i exteriérů obydlí a pracovišť
- * Od roku 1997 rostoucí trend tuzemské produkce a spotřeby okrasných rostlin v ČR
- * V posledních letech patrný odklon od pěstování řezaných květin
- * Ve školkařství výrazný nárůst produkce listnatých stromů ve volné půdě, vřesovištních dřevin, listnatých keřů a růží
- * Vysoce pasivní bilance zahraničního obchodu ČR s okrasnými rostlinami

2001

Prosinec

Vydává Ministerstvo zemědělství České republiky

Odbor zemědělských komodit MZe ČR

Odpovědní odborní redaktoři:

Bc. Irena Buchtová MZe ČR
Ing. Blanka Metelková MZe ČR

Ředitel odboru:

Ing. Stanislav Kozák MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Český statistický úřad, Praha	Státní rostlinolékařská správa ČR, Praha
Generální ředitelství cel, Praha	Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, Průhonice
Ludmila Neumanová, tvorba technických norem, Praha	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha
Ministerstvo financí ČR, Praha	Official Journal
Ministerstvo zemědělství ČR, Praha	Ročenka AIPH 2000, 2001
Svaz květinářů a floristů ČR, Olomouc	Heinrichs, Siegmund 1992, 1993
Svaz školkařů ČR, Průhonice	

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na Zemědělských agenturách MZe, na okresních pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství. Dále vycházejí jako příloha periodika Agrospoj a v informační síti Agronet. Situační a výhledové zprávy jsou také k dispozici na síti Internet, na adrese: [http://www.mze.cz/datové informace](http://www.mze.cz/datove_informace).

OBSAH

Úvod	1
Souhrn	1
Seznam zkratk	3
Zásahy státu	4
Zapojení ČR do mezinárodní spolupráce a obchodu	14
Státní rostlinolékařská správa ČR	15
Hlavní zásady společné zemědělské politiky EU v sektoru okrasných rostlin	16
Část A – Květinářství	
- Světový a evropský trh	17
- Pěstování květin v ČR	22
- Šlechtění květin a výroba osiv v ČR	25
- Spotřeba květin v ČR	26
- Cenový vývoj	27
- Zahraniční obchod ČR	29
- Přehled o užití květin	35
Část B – Okrasné dřeviny	
- Evropský trh	38
- Pěstování okrasných dřevin v ČR	41
- Spotřeba okrasných školkařských výpěstků v ČR	48
- Cenový vývoj	49
- Zahraniční obchod ČR	50
- Přehled o užití okrasných dřevin	53
Přílohy: č. 1 – Sortiment domácích – autochtonních dřevin v ČR	54
č. 2 – Přehled velkoobchodních cen školkařských výpěstků	55
č. 3 – Přehled zahraničního obchodu ČR se školkařskými výpěstky celkem podle států	59

ÚVOD

Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na situační a výhledovou zprávu Květiny vydanou v roce 1995. Tato zpráva má dvě části, a to část A – Květinářství a část B – Okrasné dřeviny. Jsou zde zpracovány dostupné údaje ke konci roku 2000, v některých kapitolách i za rok 2001.

Autoři při zpracování části A vycházeli z údajů, které byly dodány převážně Svazem květinářů a floristů. Kompletní údaje o plochách okrasných rostlin, jejich skladbě, o nákupu, prodeji, produkci květin a sadby a zastoupení jednotlivých kategorií na trhu, nebyly k dispozici, proto se vycházelo z kvalifikovaných odhadů. Květinářství je zaměřeno na aktuální údaje, které se týkají především řezaných květin, hrnkových květin okrasných květem a listem a osiva a sádí.

Při zpracování části B bylo využito studie Pěstování okrasných dřevin v České republice, kterou vypracoval Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví Průhonice (VÚKOZ).

Blížící se vstup ČR do EU a s tím související nutnost harmonizace legislativy a příslušných norem vyžaduje pro udržení pozice české květinářské výroby vytvoření kvalitního informačního systému. MZe ČR proto ve spolupráci se Svazem květinářů a floristů zahájilo v roce 2000 statistické šetření o výrobě květin a o květinářských podnicích v rámci resortního šetření.

SOUHRN

Pěstování okrasných rostlin má v ČR dlouholetou tradici, v meziválečném období představovala především produkce květin dokonce evropskou špičku. Svou pozici však tento sektor ztratil v padesátých letech zrušením soukromého vlastnictví. Po roce 1989 zaznamenalo jak květinářství tak i školkařství značný útlum. V důsledku restitucí a restrukturalizace majetkových vztahů navíc došlo k významnému poklesu poptávky po výpěstcích školkařských i květinářských závodů. Této situace využily zahraniční exportní firmy, které ve spolupráci s českými obchodníky obsadily uvolněný prostor na našem trhu, čímž došlo ke ztrátě zahraničních trhů. Stagnaci českého školkařství a květinářství se podařilo zastavit až po roce 1993, respektive 1997, kdy nastal z důvodů zvyšující se poptávky trhu trend postupného zvyšování tuzemské produkce.

Tuzemská produkce květin se v roce 2000 v porovnání s rokem 1997 zvýšila zhruba o 53 % a dosáhla hodnoty cca 1 011 mil. Kč. V dlouhodobějším horizontu lze vysledovat odklon od pěstování řezaných květin ve prospěch hrnkových, balkónových a záhonových květin. Výroba květin se v roce 2000 realizovala přibližně na 129 ha krytých ploch (tj. ve sklenících, fóliovnících a pařeništích) a na 85 ha venkovních ploch. Z ekonomického hlediska je však většina skleníků zastaralá. Současná potřeba českého trhu je i přes rostoucí domácí produkci květin zajišťována dovozem, a to zejména z Nizozemska, dále také z Kolumbie, Thajska, Německa a Izraele.

V zájmu zlepšení a udržení pozice českých pěstitelů na trhu i po vstupu ČR do EU je nutností zefektivnění odbytu a uplatnění tuzemského zboží do obchodních řetězců, dále kvalitní adjustace, třídění a skladování zboží. Z těchto důvodů vznikla v roce 2001 první odbytová organizace pro květinářský sektor CZ-FLORA.

Dílčí analýzy prokázaly, že vývoj spotřebitelských cen květin v ČR je poměrně stabilní. Cenová hladina vlastní zahradnické výroby je v současné době v průměru nižší než ceny dovozových výpěstků, ale vzhledem k rostoucím cenám vstupů do výroby lze předpokládat, že se postupně zvýší až na jejich úroveň.

Bilance zahraničního obchodu ČR okrasných rostlin (tzn. cibulí, hlíz, hrnkových rostlin, řezaných květin, osiva a ostatního rostlinného materiálu) je vysoce pasivní a toto pasivum se neustále prohlubuje. Deficit se v roce 2001 oproti roku 2000 zvýšil o 7 % a dosáhl úrovně 1,38 mld. Kč. Pozitivní skutečností je mírné oživení exportu našich výpěstků, zejména hrnkových květin, řezané zeleně, v menší míře i osiva a cibulovin.

Produkce školkařských výpěstků v roce 2000 vzrostla oproti roku 1997 cca o 27 % na celkovou hodnotu 358 mil. Kč. V porovnání s minulými roky je ve školkařské výrobě ČR v současné době zaznamenán výrazný trend, a to snížení zaškolkových ploch na jedné straně, zvýšení ploch pro produkci dřevin v kontejnerech na straně druhé a ve finále pak zvýšení intenzity výroby a kvality produkce všech skupin školkařských výpěstků. Jako vysoce pozitivní ukazatel lze v roce 2000 označit výrazný nárůst produkce listnatých stromů především ve volné půdě, vřesovištních dřevin, listnatých keřů a růží.

Vývoj velkoobchodních cen školkařských výpěstků je na českém trhu v současnosti relativně stabilizován. Z porovnání cen školkařských výpěstků domácí produkce s cenami dováženého zboží vyplývá, že zatímco úroveň běžných školkařských výpěstů (především mladých rostlin listnatých dřevin) je víceméně srovnatelná, rozdíl v cenách u technologicky a pracovně náročnějších skupin je zásadní. K výraznější diferenciaci dochází u řady spotřebitelsky atraktivních výpěstků (rododendrony, azalky, listnaté kvetoucí keře s balem, ovíjivé a pnoucí dřeviny apod.), kde se ceny importovaných výpěstků pohybují až v desetinásobku cen tuzemské produkce.

Bilance zahraničního obchodu ČR se školkařskými výpěstky je rovněž vysoce pasivní a tento schodek platební bilance se stále prohlubuje. Zatímco v roce 1995 představoval deficit 51 mil. Kč, v roce 2001 dosáhl již 217,2 mil. Kč, což souvisí především s disproporcí mezi domácí produkcí a rostoucí poptávkou trhu. Nedostatek nabídky domácí produkce školkařských výpěstků je tak kompenzován jejich dovozem ze zahraničí. Mezi nejvýznamnější dovozce na náš trh patří Nizozemsko, dále Německo, Itálie a Maďarsko, přičemž největší položky dovozu představují vzrostlé listnaté (alejové) stromy, solitérní jehličnany a listnáče, jehličnaté keře, stálezelené listnáče ozdobné květem a listem, dále mladé rostliny okrasných dřevin, rododendrony a azalky. Naproti tomu k významnému vývoznímu artiklu ČR patří zejména roubované jehličnany a listnáče a očkované růže, které směřují především na Slovensko, do Německa, Rakouska, Nizozemska a dále také do Maďarska a Ruska.

Dovoz a vývoz okrasných rostlin podléhá ustanovením českých a zahraničních obchodních a fyto-karanténních předpisů. V souladu s předpisy ES byla zavedena v ČR tzv. registrace pěstitelů, obchodníků a dovozců určitých rostlin pro účely rostlinolékařské péče a bylo zavedeno používání tzv. rostlinolékařských pasů při uvádění těchto rostlin do oběhu s cílem odhalit případné zdroje výskytu karanténních škůdců a chorob rostlin a zabránit jejich šíření.

SEZNAM ZKRATEK

AIPH	Association Internationale des Producteurs de l'Horticulture Mezinárodní asociace výrobců zahradních rostlin
ASSINSEL	The International Plant Breeders Association Mezinárodní asociace šlechtitelů
CITES	Convention of International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora Mezinárodní konvence o ochraně volně žijících druhů živočichů a rostlin
COMMASSO	Association of Plant Breeders of the Economic Community Asociace šlechtitelů rostlin EU
EPPO	European and Mediterranean Plant Protection Organization Evropská a středozevní organizace pro ochranu rostlin
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations Organizace pro výživu a zemědělství
FIS	Federation Internationale du Commerce des Semences Mezinárodní federace obchodu s osivou
ISHS	International Society for Horticultural Science Mezinárodní vědecká společnost zahradnická
ISO	International Organization for Standardization Mezinárodní organizace pro standardizaci
ISTA	International Seed-Testing Association Mezinárodní sdružení pro zkoušení osiva a sadby
IUFRO	International Union of Forestry Research Organization Mezinárodní unie (svaz) výzkumných lesnických organizací (ústavů)
OECD	Organization for Economic Cooperation Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
SRS	Státní rostlinolékařská správa
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
UPOV	International Union of Plant Variety Protection Mezinárodní unie pro ochranu nových odrůd rostlin
VÚKOZ	Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví

ZÁSAHY STÁTU

Do této kapitoly jsou zařazena následující opatření:

1. Celní opatření podle platného celního sazebníku
2. Licenční politika
3. Daňová politika
4. Dotační politika státu
5. Normy jakosti
6. Legislativa, vztahující se ke komoditě květiny a okrasné dřeviny

1. Celní opatření

Celní sazebník, stanovující sazby dovozního cla pro rok 2001, byl vydán Nařízením vlády č. 441/ 2000 Sb. Česká republika má uzavřeny dohody, zvýhodňující vzájemný obchod. Jejich přehled je uveden v následující tabulce:

Přehled o preferenčních dohodách České republiky

Název dohody	Používá se v obchodu se zeměmi:	Provádí se od:
Evropská dohoda zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé	Belgie, Dánsko, Francie, Itálie, Irsko, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Řecko, Španělsko, Velká Británie	1. 3. 1992
	Finsko, Rakousko, Švédsko	1. 1. 1995
	Andora, San Marino	1. 1. 1997
Dohoda mezi Českou republikou a zeměmi Evropského sdružení volného obchodu	Norsko, Švýcarsko	1. 7. 1992
	Island	1. 1. 1993
	Lichtenštejnsko	1. 1. 1997
Smlouva o vytvoření celní unie mezi ČR a SR Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o pravidlech původu zboží a metodách administrativní spolupráce	Slovenská republika	1. 1. 1993
Středoevropská dohoda o volném obchodu (CEFTA)	Maďarsko, Polsko	1. 3. 1993
	Slovensko	1. 1. 1996
	Rumunsko	1. 7. 1997
	Bulharsko	1. 1. 1999
Dohoda o oblasti volného obchodu mezi ČR a Estonskou republikou	Estonská republika	1. 7. 1996
Dohoda o oblasti volného obchodu mezi ČR a Lotyšskou republikou	Lotyšská republika	1. 7. 1996
Dohoda o oblasti volného obchodu mezi ČR a Izraelem	Izrael	1. 1. 1997
Dohoda o oblasti volného obchodu mezi ČR a Litevskou republikou	Litevská republika	1. 7. 1997
Dohoda o volném obchodu mezi ČR a Tureckem	Turecko	1. 9. 1998
Dohoda o oblasti volného obchodu mezi ČR a Chorvatskem	Chorvatsko	1. 1. 2002

Pramen: Generální ředitelství cel

Dne 1. 1. 2002 vstoupí v platnost Dohoda o vzájemné výměně zemědělských koncesí mezi Republiku Chorvatsko a ČR v rámci CEFTA. Od tohoto data bude rovněž prováděn „Dodatkový protokol č. 10 ke Středoevropské dohodě o volném obchodu“ mezi ČR a Maďarskou republikou. Stávající přílohy C a D Protokolu 4 ke Středoevropské dohodě o volném obchodu budou nahrazeny novými přílohami C a D Dodatkového protokolu č. 10.

Dne 1. 7. 2001 nabylo účinnost Nařízení vlády č. 217/2001 Sb., kterým se stanoví preferenční sazby cla pro dovoz některých zemědělských a potravinářských výrobků, pocházejících z EU. Na zboží, uvedené v příloze tohoto nařízení a pocházející z EU, se uplatňuje clo podle preferenčních celních sazeb v rámci celních kvót, stanovených pro období od 1. 7. do 31. 12. 2001 a od 1. 1. do 30. 6. 2001. Toto nařízení se týká i květin a okrasných dřevin.

Zboží, u něhož se uplatňuje preferenční celní sazba a výše celních kvót při dovozu z EU do ČR

Položka celního sazebníku	Název zboží	Preferenční clo	Celní kvóta od 1. 7. 2001 do 30. 6. 2002
0601 20 30	Hlízy, cibule orchidejí, hyacintů, narcisů, tulipánů v květu	bez cla	neomezeně
0601 20 90	Hlízy, cibule v květu, ostatní	bez cla	neomezeně
0602 10 90	Nekořenovité řízky a rouby ostatní	bez cla	neomezeně
0602 20 90	Stromy, zákrsky, keře a keříky též roubované	bez cla	neomezeně
0602 30 00	Rododendrony, azalky též roubované	bez cla	neomezeně
0602 40 10	Růže neroubované	bez cla	neomezeně
0602 40 90	Růže roubované	bez cla	neomezeně
0602 90 91	Kvetoucí rostliny pokojové vyjma kaktusy	bez cla	neomezeně
0602 90 99	Rostliny pokojové ostatní	bez cla	neomezeně
0604 91 90	Listovní, listy, větve a ost. části rostlin, bez květů, čerstvé	bez cla	neomezeně
0604 99 10	Listovní, listy, větve a ost. části rostlin, bez květů sušené, dále neupravené	bez cla	neomezeně
0604 99 90	Listovní, listy, větve a ost. části rostlin bez květů	bez cla	neomezeně
0603 10 10 10 10 30	Růže řezané	od 1. 1. – 31. 5. od 1. 11. – 31. 12.	2,0 % neomezeně
0603 10 20 10 20 30	Karafiáty	od 1. 1. – 31. 5. od 1. 11. – 31. 12.	2,0 % neomezeně
0603 10 40 10 40 30	Gladioly	od 1. 1. – 31. 5. od 1. 11. – 31. 12.	2,0 % neomezeně
0603 10 50 10 50 30	Chryzantémy	od 1. 1. – 31. 5. od 1. 11. – 31. 12.	2,0 % neomezeně
0603 10 80 10 80 30	Ostatní řezané	od 1. 1. – 31. 5. od 1. 11. – 31. 12.	2,0 % neomezeně

Pramen: Nařízení vlády č. 217/2001 Sb.

V Nařízení Rady ES č. 2433/2000 jsou stanoveny preferenční celní sazby a kvóty na zboží vyvážené z ČR do EU:

Zboží, u něhož se uplatňuje preferenční celní sazba a výše celních kvót při vývozu z ČR do EU

Položka celního sazebníku	Název zboží	Preferenční clo	Celní kvóta od 1. 7. 2001 do 30. 6. 2002
0603 10 10	Růže řezané od 1. 11. – 31. 5.	2,0 %	neomezeně
0603 10 20	Karafiáty řezané od 1. 11. – 31. 5.	2,0 %	neomezeně
0603 10 40	Gladioly řezané od 1. 11. – 31. 5.	2,0 %	neomezeně
0603 10 50	Chryzantémy od 1. 11. – 31. 5.	2,0 %	neomezeně
0603 10 80	Ostatní řezané květiny od 1. 11. – 31. 5.	2,0 %	neomezeně
0603 10 30	Orchideje	bez cla	neomezeně
0601 10 10	Cibule hyacintu v klidu	bez cla	neomezeně
0601 10 20	Cibule narcisu v klidu	bez cla	neomezeně
0601 20 30	Cibule tulipánu v klidu	bez cla	neomezeně
0601 10 40	Hlízy gladiolu v klidu	bez cla	neomezeně
0601 10 90	Ostatní cibuloviny v klidu	bez cla	neomezeně
0601 20 30	Hlízy, cibule orchidejí, hyacintů, narcisů, tulipánů v květu	bez cla	neomezeně
0601 20 90	Hlízy, cibule v květu, ostatní	bez cla	neomezeně
0602 10 90	Nekořenovité řízky a rouby ostatní	bez cla	neomezeně
0602 20 90	Stromy, zákrsky, keře a keříky též roubované	bez cla	neomezeně
0602 30 00	Rododendrony, azalky též roubované	bez cla	neomezeně
0602 40 10	Růže neroubované	bez cla	neomezeně
0602 40 90	Růže roubované	bez cla	neomezeně
0602 90 45	Rostliny mladé, venkovní	bez cla	neomezeně
0602 90 49	Stromy, keře, keříky, venkovní	bez cla	neomezeně
0602 90 51	Venkovní rostliny, víceleté	bez cla	neomezeně
0602 90 59	venkovní rostliny, jednoleté	bez cla	neomezeně
0602 90 70	Kořenovité řízky a mladé rostliny květin	bez cla	neomezeně
0602 90 91	Kvetoucí rostliny pokojové vyjma kaktusy	bez cla	neomezeně
0602 90 99	Rostliny pokojové ostatní	bez cla	neomezeně
0604 91 90	Listoví, listy, větve a ost. části rostlin, bez květů, čerstvé	bez cla	neomezeně
0604 99 10	Listoví, listy, větve a ost. části rostlin, bez květů sušené, dále neupravované	bez cla	neomezeně
0604 99 90	Listoví, listy, větve a ost. části rostlin bez květů	bez cla	neomezeně
1209 30 00	Osiva bylin pro květy	bez cla	neomezeně
1209 99 91	Osiva květin ostatní	bez cla	neomezeně

Pramen: Nařízení ES č. 2433/2000

Přehled ostatních preferenčních celních sazeb a kvót při vývozu zboží z ČR

Země	Položka celního sazebníku	Název zboží	Celní sazba	Kvóta
Lotyšsko	0601	Hlízy a cibule ve vegetačním klidu, vegetaci nebo v květu	5 %	neomezeně
	0602	Ostatní živé rostliny, řízky, rouby	5 %	neomezeně
Litevsko	0601 10	Hlízy a cibule ve vegetačním klidu	bez cla	neomezeně
	0601 20	Hlízy a cibule ve vegetaci nebo v květu	bez cla	neomezeně
	0602 20	Stromky, zákrsky, keře též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 30	Rhododendrony a azalky též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 40	Růže též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 90	Ostatní živé rostliny	bez cla	neomezeně
	0604 91	Větve jehličnanů, listy, k okrasným účelům	bez cla	neomezeně
	0604 99	Listy, větve aj. bez květu sušené, barvené apod.	bez cla	neomezeně
EU	0603 90	Ostatní řezané květiny	35 % ze sml. cla	neomezeně
	0603 10	Řezané květiny čerstvé	20 % ze sml. cla	250 t

Pramen: Dohody o volném obchodu, Evropská dohoda

Poznámka: Dovození cla, uplatňovaná v Estonsku na výrobky mající původ v ČR, jsou zrušena dnem vstupu Dohody v platnost.

Přehled ostatních preferenčních celních sazeb a kvót při dovozu zboží do ČR

Země	Položka celního sazebníku	Druh zboží	Celní sazba	Kvóta
Lotyšsko	0601 20	Hlízy a cibule ve vegetaci nebo v květu	bez cla	neomezeně
	0602 10	Nekořenovité řízky a rouby	bez cla	neomezeně
	0602 20	Stromky, zákrsky, keře	bez cla	neomezeně
	0602 30	Rododendrony a azalky též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 40	Růže též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 90	Ostatní živé rostliny, řízky a rouby	bez cla	neomezeně
Litevsko	0601 20	Hlízy a cibule ve vegetaci nebo v květu	bez cla	neomezeně
	0602 10	Nekořenovité řízky a rouby	bez cla	neomezeně
	0602 20	Stromky, zákrsky a keře též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 30	Rododendrony a azalky též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 40	Růže též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 90	Ostatní živé rostliny	bez cla	neomezeně
	0604 91	Větve jehličnanů, listy, k okrasným účelům	bez cla	neomezeně
	0604 99	Listy, větve aj. bez květu sušené, barvené apod.	bez cla	neomezeně
Estonsko	0601 20	Hlízy a cibule ve vegetaci nebo v květu	bez cla	neomezeně
	0602 10	Nekořenovité řízky a rouby	bez cla	neomezeně
	0602 20	Stromky, zákrsky a keře též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 30	Rododendrony a azalky též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 40	Růže též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 90	Ostatní živé rostliny, řízky a rouby	bez cla	neomezeně
	0603 90	Ostatní řezané květiny	bez cla	neomezeně
	0604 91	Větve jehličnanů, listy, k okrasným účelům	bez cla	neomezeně
Izrael	0602 10	Nekořenovité řízky a rouby	bez cla	neomezeně
	0602 20	Stromky, zákrsky a keře též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 30	Rododendrony a azalky též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 40	Růže též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 90	Ostatní živé rostliny, řízky a rouby	bez cla	neomezeně
	0603 10	Řezané květiny čerstvé od 1. 11. – 31. 5.	bez cla	800 t
	0603 90	Řezané květiny ostatní	bez cla	neomezeně
EU	0601 20	Hlízy, cibule apod. ve veg. nebo v květu	bez cla	neomezeně
	0602 10	Nekořenovité řízky a rouby	bez cla	neomezeně
	0602 20	Stromky, zákrsky a keře též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 30	Rododendrony a azalky též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 40	Růže též roubované	bez cla	neomezeně
	0602 90	Ostatní živé rostliny	bez cla	170 t
	0603 10 10 20 0603 10 20 20 0603 10 40 20 0603 10 50 20 0603 10 80 20	Květiny řezané čerstvé od 1. 6. – 31. 10.	14,5 %	neomezeně
	0604 91	Větve jehličnanů, listy, k okrasným účelům	bez cla	neomezeně
	0604 99	Listy, větve aj. bez květu sušené, barvené apod.	bez cla	neomezeně

Pramen: Dohody o volném obchodu, Evropská dohoda

Přehled preferenčních celních sazeb v rámci zemí CEFTA, uplatňovaných bilaterálně

Položka celního sazebníku	Název zboží	Maďarsko	Polsko	Slovinsko	Bulharsko	Rumunsko
0601 20	Hlízy cibule ve vegetaci	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0602 10	Nekořenovité řízky a rouby	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0602 20	Stromky, zákrsky, keře	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0602 30	Rododendrony, azalky též roubované	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0602 40	Růže též roubované	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0602 90 91	Kvetoucí pokojové rostliny vyjma kaktusy	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0602 90 99	Pokojové rostl. ostatní	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0603 10 10 10 10 30	Růže řezané 1. 1. – 31. 5. a 1. 11. – 31. 12.	-	bez cla	-	2,5 %	-
0603 10 10 20	Růže řezané od 1. 6. – 31. 10.	-	bez cla	-	-	-
0603 10 20 10 20 30	Karafiáty řezané 1. 1. – 31. 5. a 1. 11. – 31. 12.	-	bez cla	-	2,5 %	-
0603 10 20 20	Karafiáty řezané od 1. 6. – 31. 10.	-	bez cla	-	-	-
0603 10 40 10 40 30	Gladioly řezané od 1. 1. – 31. 5. a 1. 11. – 31. 12.	-	bez cla	-	2,5 %	-
0603 10 40 20	Gladioly řezané od 1. 6. – 31. 10.	-	bez cla	-	-	-
0603 10 50 10 50 30	Chryzantémy řezané od 1. 1. – 31. 5. a 1. 11. – 31. 12.	-	bez cla	-	2,5 %	-
0603 10 50 20	Chryzantémy řezané od 1. 6. – 31. 10.	-	bez cla	-	-	-
0603 10 80 10 80 30	Ostatní řezané od 1. 1. – 31. 5. a 1. 11. – 31. 12.	-	bez cla	-	2,5 %	-
0603 10 80 20	Ostatní řezané od 1. 6. – 31. 10.	-	bez cla	-	-	-
0603 90 00	Ostatní čerstvé řezané	bez cla	bez cla	-	2,5 %	-
0604 91 49	Větve jehličnanů, čerstvé k okrasným účelům	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0604 91 90	Listy, větve aj. bez květu k okrasnému účelu	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla
0604 99	Listy, větve aj. bez květu sušené, barvené apod.	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla	bez cla

Pramen: Dohody CEFTA, celní sazebník

2. Licenční politika

Podle nařízení č. 185/2000 Sb., kterým se stanoví výrobky, jež mohou být dováženy do ČR nebo vyváženy z ČR jen na základě licence podle zákona č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů, se na komoditu okrasné rostliny a okrasné dřeviny neuplatňují automatické ani neautomatické licence.

3. Daňová politika

Zákonem č. 262/2001 Sb., který je v platnosti od 1. 8. 2001, se mění zákon č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 17/2000 Sb. a zákon č. 22/2000 Sb.

Snížené sazbě daně z přidané hodnoty (5 %) podléhají následující skupiny položek celního sazebníku:

- 0601 – hlízy, hlízovité kořeny, dráповité kořeny a oddenky ve vegetativním klidu, ve vegetaci nebo v květu,
- 0602 – ostatní živé rostliny (rododendrony, azalky, růže roubované i neroubované, stromy, keře, keříčky, hrnkové rostliny – vyjma kaktusy),
- 0604 – listoví, listy, větve a ostatní části rostlin bez květů nebo pupat na kytice nebo k okrasným účelům, čerstvé, sušené, bílé, barvené, napuštěné nebo jinak upravené.

Sazbě ve výši 22 % podléhá:

- 0603 – řezané květiny a pupata na kytice nebo k okrasným účelům, čerstvé, sušené, bílé, barvené, napuštěné nebo jinak upravené.

4. Dotační politika státu

Ministerstvo zemědělství na základě podpůrných programů podle § 2 odst.1 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, vydalo „Zásady“, kterými byly stanoveny podmínky pro poskytování podpor formou dotací Ministerstvem zemědělství pro rok 2001. Pro oblast okrasného zahradnictví a školkařství byly určeny následující podpůrné programy:

2.B.c) – Podpora zkoušení původních českých odrůd v zahraničí do výše 100 % prokázaných přímých nákladů. Vztahuje se na odrůdy registrované nebo povolené v roce 2001 ve státě zkoušení, nebo kterým byla v roce 2001 ve státě zkoušení udělena právní ochrana.

Subjekt: podnikatel (§ 2 zákona č. 513/1991 Sb.), který zabezpečuje novošlechtění a udržovací šlechtění v souladu se zákonem č. 92/1996 Sb. v platném znění, včetně navazujících vyhlášek a předpisů.

Forma podpory: neinvestiční, nenávratná, přímá dotace.

Podmínka do rozhodnutí: podpora 2.B.c) může být čerpána za předpokladu, že žadatel doloží ověřené české překlady dokladů o registraci (povolení) odrůd.

3. – Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

3.a) – Biologická ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin. Subjektem je podnikatel (§ 2 zákona č. 513/1991 Sb.), provádějící ozdravování polních a speciálních plodin.

9.A.b) – Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

9.A.b.2. – pořádání výstav polních a zahradních plodin. Subjektem je vystavovatel nebo komoditní svaz. Výše podpory: fixní částka podle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané výstavní akce.

9.A.b.3. – podpora pořádání seminářů, školení pro pěstitelskou a zahradnickou veřejnost.

Subjektem je pořadatel. Výše podpory: do výše 60 % prokázaných přímých nákladů.

9.B. – Podpora poradenství v zemědělství

9.B.a) – Poradenské kroužky – účelem je podpora sdružování zemědělských podnikatelů za účelem společného zajištění poradenských služeb. Výše podpory: do výše 70 % uznaných normativních nákladů.

10. – Podpora vzniku a činnosti odbytových organizací výrobců

Účel: podpora vzniku a činnosti odbytových organizací výrobců a subjektů, sdružujících odbytové organizace výrobců u vybraných prvovýrobních zemědělských komodit, za účelem společného odbytu základních zemědělských výrobků a vytváření efektivní marketingové struktury.

10.A. – Podpora vzniku a činnosti odbytových organizací výrobců v prvních třech letech činnosti

Předmětem podpory je formování a činnost nově vzniklých odbytových organizací výrobců v období od 1. 1. 2001, případně i dříve od 1. 1. 1999, které splňují podmínky programu a jsou MZe k této činnosti uznány.

Podpora je v 1. roce do výše 60 %, ve 2. roce do výše 40 % a ve 3. roce do výše 20 % uznaných nákladů na hlavní činnost odbytové organizace.

10.B. – Podpora činnosti odbytových organizací výrobců

Podporován je technologický rozvoj a vytváření efektivní marketingové struktury odbytových organizací výrobců, vzniklých do 31. 12. 2000, které splňují podmínky programu a jsou MZe k této činnosti uznány. Výše podpory je stanovena do výše 50 % uznatelných výdajů; maximální příspěvek ze strany státu se bude odvíjet z obrátu odbytové organizace (za rok 2000), a to do výše nejvíce 2 %, maximálně však 3 mil. Kč.

10.C. – Podpora činnosti subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců, vzniklých v období od 1. 1. 1999 do 31. 5. 2001, které splňují podmínky programu. Subjekty, sdružující odbytové organizace výrobců, se zabývají odbytem nebo podporou odbytu jedné z prvovýrobních určených komodit pro své členské subjekty, kterými jsou výhradně uznané odbytové organizace výrobců (minimální počet 4 odbytové organizace výrobců), operujících ve shodné komoditě či komoditním sektoru. Podpora je v 1. roce do výše 60 %, ve 2. roce do výše 40 %, ve 3. roce do výše 20 % uznaných nákladů na hlavní činnost subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců (nelze spojovat s nákladovými položkami členských odbytových organizací z podpůrných programů 10.A. a 10.B.).

5. Normy jakosti

Pro posuzování jakosti květinářských výpěstků a okrasných dřevin platí v současné době tyto normy jakosti:

ČSN 46 4750 Trvalky a skalničky

ČSN 46 4902 Výpěstky okrasných dřevin. Společná a základní ustanovení

V roce 2001 Svaz školkařů ČR ve spolupráci s VÚKOZ Průhonice zpracoval, s přihlédnutím k příslušným předpisům platným v zemích EU, podnikovou normu „Výpěstky okrasných dřevin. Všeobecná ustanovení a ukazatele jakosti“. Tato technická norma platí pro výrobu a dodávání školkařských výpěstků, tj. listnatých a jehličnatých stromů a keřů, ovčívých a pnoucích dřevin a růží, které jsou určeny k výsadbám na trvalé stanoviště nebo k dalšímu pěstování. Doplnuje ČSN 46 4902 a je doporučována pro školkařské podniky, zabývající se produkcí a prodejem dřevin.

Pro zkoušení osiva a sadby platí tyto normy:

ČSN 46 0610 Osivo a sadba. Zkoušení osiva

ČSN 46 4901 Osivo a sadba. Sadba okrasných dřevin

Pro přípravu odborné veřejnosti na vstup do EU a v rámci probíhající harmonizace technických předpisů s předpisy ES byly na popud Ministerstva zemědělství ČR zpracovány návrhy dvou ČSN a to:

ČSN 46 4751 Cibule a hlízy květin,

kteřá s drobnými formálními úpravami přejímá přílohu „Společná norma jakosti pro cibule květin“ nařízení Rady (EHS) č. 315/68 ze dne 12. března 1968, kterým se stanoví norma jakosti pro cibule a hlízy květin.

Norma stanoví minimální požadavky na jakost cibulí a hlíz, způsob třídění podle velikosti, minimální velikosti a skupiny velikosti podle jednotlivých výrobků, dovolené odchylky velikosti, požadavky na obchodní úpravu a balení, a na označování jednotkových i skupinových obalů a výrobků volně ložených.

ČSN 46 4752 Čerstvé řezané květy a čerstvá řezaná okrasná zeleň,

kteřá s drobnými formálními úpravami přejímá přílohy „Společná norma jakosti pro řezané květy a poupata“ a „Společná norma pro čerstvou řezanou okrasnou zeleň“ nařízení Rady (EHS) č. 316/68 ze dne 12. března 1968, kterým se stanoví norma jakosti pro čerstvé řezané květy a čerstvou řezanou okrasnou zeleň.

Norma je rozdělena na dva oddíly:

- oddíl „Čerstvé řezané květy a poupata“ - stanoví minimální požadavky na jakost, třídy jakosti, třídění podle velikosti, dovolené odchylky jakosti, požadavky na obchodní úpravu a balení a na označování květů a poupat a v příloze A uvádí zvláštní ustanovení pro akácii (mimózu),
- oddíl „Čerstvá řezaná okrasná zeleň“ - stanoví požadavky na jakost, dovolené odchylky jakosti a na označování řezané zeleně a v příloze B uvádí zvláštní ustanovení pro zeleň *Asparagus sprengeri*, která zahrnují třídy jakosti, třídění podle velikosti, dovolené odchylky jakosti a délky, požadavky na obchodní úpravu a balení a na označování. Obdobným způsobem jsou v příloze C uvedena zvláštní ustanovení pro zeleň *Asparagus plumosus*.

Obě ČSN (které nabývají účinnosti od 1. 2. 2002) obsahují celé znění uvedených příloh nařízení ES, tj. norem včetně jejich změn. Ustanovení samotných nařízení, ve kterých se mj. stanoví, že pokud výrobky, pro které norma platí, požadavkům normy neodpovídají, „nesmějí být uvnitř Společenství vystavovány za účelem prodeje, nabízeny k prodeji, prodávány, dodávány nebo jakýmkoliv způsobem uváděny do oběhu, ani být dováženy ze třetích zemí, ani vyváženy do třetích zemí“ nebylo možné do ČSN zapracovat. Je však třeba počítat s tím, že dnem vstupu ČR do EU budou celá tato nařízení, včetně povinnosti dodržování norem, i pro ČR závazná.

Pokud se týká předpisů ES, které se zabývají společnou organizací trhu s živými rostlinami a květinářskými výrobky, existuje kromě nařízení Rady (EHS) č. 234/68 ze dne 27. února 1968 o zřízení společné organizace trhu s živými rostlinami a květinářskými výrobky a dvou výše uvedených nařízení ještě řada dalších, se kterými se bude muset odborná veřejnost seznámit a které budeme muset po vstupu ČR do EU respektovat.

6. Legislativa vztahující se ke komoditě okrasné rostliny

Zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 30/1996 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zákon ČNR č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., ve znění zákona č. 93/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění zákona č. 356/1999 Sb.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona ČNR č. 114/1992 Sb. (změny vyhláškami č. 105/1997 Sb., 200/1999 Sb., 85/2000 Sb., 190/2000 Sb.).

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, se dotýká květin jen okrajově. Semenářství okrasných rostlin je řešeno přílohou k vyhlášce MZe č. 191/1996 Sb., čl. 9 - požadavky na množitelské porosty, osivo a sadbu květin.

Zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (poslední změna zákon č. 121/2000 Sb.).

Nařízení vlády č. 140/2000 Sb., kterým se stanoví seznam oborů živností volných (změna nařízením č. 468/2000 Sb.)

Zákon č. 153/2000 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organizmy a produkty a o změně některých souvisejících zákonů.

Vyhláška Ministerstva financí č. 173/2000 Sb., kterou se mění vyhláška č. 279/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění vyhlášky č. 127/1999 Sb.

Zákon č. 308/2000 Sb. kterým se od 1. 1. 2001 mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 373/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na uzavřený prostor a ochranná opatření pro jednotlivé kategorie rizika při uzavřeném nakládání s geneticky modifikovanými organizmy.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 374/2000 Sb., o bližších podmínkách nakládání s geneticky modifikovanými organizmy a produkty.

Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 469/2000 Sb., kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností.

Vyhláška MZe č. 41/2001 Sb., kterou se mění vyhláška MZe č. 83/1997 Sb., o ochraně proti zavlékání škodlivých organismů při dovozu, průvozu a vývozu rostlin a rostlinných produktů a proti jejich rozšiřování na území ČR a o soustavné rostlinolékařské kontrole, ve znění vyhlášky č. 206/1999 Sb. Účinnost od 6. 2. 2001.

Vyhláška MZe č. 42/2001 Sb., kterou se mění vyhláška MZe č. 84/1997 Sb., kterou se upravuje registrace přípravků na ochranu rostlin a zacházení s nimi a technické a technologické požadavky na mechanizační prostředky na ochranu rostlin a jejich kontrolní testování, ve znění vyhlášky č. 120/1999 Sb. Účinnost od 6. 2. 2001.

Vyhláška MZe č. 53/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 13. 2. 2001.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 216/2001 Sb., kterou se mění vyhláška č. 82/1997 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění vyhlášky č. 264/1998 Sb. Účinnost od 29. 6. 2001.

Zákon č. 314/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 409/2000 Sb. Účinnost od 1. 1. 2002, s výjimkou čl. I bodu 2, 12 a 13, které nabývají účinnosti dnem 1. 3. 2002.

Vyhláška MZe č. 380/2001 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými cenami zemědělských pozemků. Účinnost od 1. 1. 2002.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů). Účinnost od 1. 1. 2002.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě. Účinnost od 1. 1. 2002.

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady. Účinnost od 1. 1. 2002.

Nařízení vlády č. 500/2001 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 505/2000 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny, programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí a kritéria pro jejich posuzování. Účinnost od 1. 1. 2002.

Zákon č. 1/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 7. 2002 s výjimkou čl. I bodů 43, 45 až 51, 56 a 57, které nabývají účinnosti 4. 1. 2002.

ZAPOJENÍ ČR DO MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A OBCHODU

Česká republika je prostřednictvím dvou zahradnických svazů (Svazu květinářů a floristů a Svazu školkařů ČR) členem mezinárodní zahradnické asociace AIPH. Organizace AIPH je světovou asociací pro celé okrasné zahradnictví a jejími členy jsou všechny zahradnické vyspělé země světa. Tato organizace soustřeďuje a poskytuje široké spektrum informací z oblasti zahradnické produkce, mezinárodního obchodu, legislativy, normotvorné činnosti apod. Členství v Mezinárodní vědecké zahradnické společnosti ISHS je individuální a ČR zastupuje česká organizace při Zahradnické fakultě Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity Brno v Lednici na Moravě. ČR je členem i řady dalších mezinárodních a celosvětových organizací a aktivit. K nejvýznamnějším patří UPOV, ISO, IPPC, FAO, IUFRO. ČR rovněž přijala a respektuje řadu mezinárodních úmluv, např. úmluvu o mezinárodním obchodě s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin CITES. V organizacích, zabývajících se mezinárodním obchodem s osivy a sadbou, zastupuje ČR Českomoravská šlechtitelská a semenářská asociace (ČMŠSA), kde také mohou semenářské firmy získat více informací.

Pro naše semenářství je nejvýznamnější členství a aktivity v organizacích ISTA, OECD, FIS a ASSINSEL, což jsou organizace zabývající se mezinárodním obchodem s osivy a sadbou. Dvě z nejvýznamnějších organizací, v nichž je ČR zastoupena v oblasti semenářské kontroly, pověřenou státní organizací pro kontrolu kvality i množství vyvážených a dovážených osiv ÚKZÚZ, jsou organizace ISTA a OECD. Mezinárodní obchod s osivy je u většiny polních plodin podmíněn vystavením certifikátů obou organizací. U některých skupin plodin jsou výjimky, např. certifikace podle OECD není uplatňována u zeleniny a květin. Existují však velmi úzké vztahy a souvislosti činností těchto organizací ve prospěch záruk jakosti obchodovaného zboží.

Praktickým projevem činnosti členských stanic ISTA je vystavování tzv. ISTA certifikátů, které hrají významnou roli v mezinárodním obchodě s osivem. Prostředkem k tomu je striktní dodržování mezinárodních pravidel, týkajících se odrudové čistoty a pravosti. Za tuto oblast, včetně vydávání OECD certifikátů, je v ČR odpovědný ÚKZÚZ, odbor osiv a sadby. ČR je v současné době zapojena do certifikačních schémat pro obilniny, píce, luskoviny, olejoviny, kukuřici, cukrovku a řepy, tzn. že veškerý vývoz osiv odrud a druhů uvedených skupin podléhá certifikaci podle závazných pravidel a norem.

Certifikace výpěstků u okrasných rostlin není v ČR (na rozdíl od zemí EU) zavedena. Systém kontroly jakosti pěstovaného sortimentu okrasných rostlin a povinné certifikace materiálu určeného k dalšímu obchodování (a to včetně odborného dohledu nad kvalitativními a zdravotními parametry množitelského materiálu uváděného do oběhu) není dosud v ČR legislativně ošetřen, resp. se na okrasné školkařské výpěstky vztahuje pouze v omezeném rozsahu.

STÁTNÍ ROSTLINOLÉKAŘSKÁ SPRÁVA ČR

Veškerý rostlinný materiál, který je uváděn do oběhu nebo je určený k dalšímu pěstování – rozmnožovací materiál, CAC materiál (matečnice, množárenský a pěstební materiál jako jsou rouby, řízky, školkařské výpěstky a okrasné rostliny) podléhá kontrole Státní rostlinolékařské správy (SRS), která plní veškeré úlohy v této oblasti jako národní nezávislá organizace ochrany rostlin ČR ve smyslu Mezinárodní konvence ochrany rostlin FAO a předpisů EU.

Roku 1997 vstoupil v platnost zákon č. 147/1997 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, který nahradil veškerá ustanovení o ochraně a karanténě rostlin v zákoně č. 61/1994 Sb. S postupným zaváděním rostlinolékařské legislativy EU do práva ČR byl zákon č. 147/1997 Sb. novelizován – zákony č. 409/2000 Sb. a č. 314/2001 Sb. (plné znění zákona o rostlinolékařské péči uvádí zákon č. 36/2002 Sb.), včetně příslušné prováděcí vyhlášky. Výše uvedené rostlinolékařské předpisy významným způsobem mění situaci zvláště na úseku karantény rostlin včetně rostlin okrasných.

Rostlinolékařská registrace a rostlinolékařské pasy

V souladu s předpisy EU je od 1. 7. 2001 zavedena v ČR tzv. **registrace pěstitelů, obchodníků a dovozců určitých rostlin pro účely rostlinolékařské péče** a zákonem č. 314/2001 Sb. je od 1. 3. 2002 zavedeno používání tzv. rostlinolékařských pasů při uvádění těchto rostlin do oběhu. Cílem tohoto opatření je co nejdříve v systému obchodu s rostlinami odhalit případné zdroje výskytu karanténních škůdců a chorob rostlin a včas přijmout opatření k zabránění jejich dalšího šíření. Po vstupu ČR do EU budou tyto pasy uznávány členskými státy EU a bude tak umožněn z fytokaranténního hlediska obchod s rostlinami mezi ČR a ostatními členskými státy. Do doby vstupu ČR do EU zajišťují funkci pasů rostlinolékařská osvědčení při vývozu (fytocertifikáty).

Při **dovozu** podléhají povinnosti registrace z hlediska okrasných rostlin všichni dovozci tzv. rostlin, určených k pěstování (kromě osiva), bez ohledu na druhy či rody (celé rostliny nebo jejich části, které jsou schopny po dovozu dalšího růstu a rozmnožování) a dovozci částí rostlin, neurčených k pěstování (řezaných květin a uříznutých stromků či větví), rodů *Phoenix*, *Quercus*, *Eustoma*, *Gerbera*, *Aster*, *Dianthus*, *Castanea*, *Leucanthemum*, *Dendrathera*, *Pelargonium*, *Rosa*, kříženců starčeku (*Senecio L. x hybridus*), *Gypsophila*, *Populus*, *Tanacetum*, čeledi *Orchidaceae* a jehličnanů. Zásilky těchto rostlin rovněž musí být opatřeny rostlinolékařským osvědčením.

Při **pěstování** resp. uvádění do oběhu podléhají z hlediska okrasných rostlin povinnosti registrace pěstitelů rostlin, určených k pěstování (kromě osiva) rodů či druhů jmenovitě uvedených ve vyhlášce MZe č. 83/1997 Sb. v platném znění. Pokud je nutno při **obchodování** s rostlinami slučovat nebo rozdělovat dodávky rostlin, je rovněž nutno opatřit je pasy.

Karanténní škůdci a choroby okrasných rostlin

Mezi nejvýznamnější karanténní škodlivé organizmy okrasných květin v ČR v současné době patří molice bavlníková, vrtalky rodu *Liriomyza* a karanténní druhy tospovirů (virus bronzovitosti rajčete a virus nekrotické skvrnitosti netýkavky). Tospoviry, které se šíří sadbou květin a v rámci podniku třásněnkami, mohou způsobit závažné ztráty. Pro pěstitel cibulovin jsou stálou hrozbou háďátka rodu *Ditylenchus*. V posledních letech se ve sklenicích objevuje rovněž bílá rez chryzantémová (*Puccinia horiana*). Její výskyt v domácích podnicích, produkujících řízky chryzantém, potvrzen nebyl, zdroje infekce souvisejí spíše s dovozem zboží ze zahraničí.

Na okrasných dřevinách parazituje z karanténních škůdců polyfágní štítenka zhoubná (*Quadraspidiotus perniciosus*), jehličnanům škodí karanténní sypavky (*Mycosphaerella pini* a *M. dearnessii*), okrasné dřeviny z rodu *Prunus* napadá virus šarky švestky (*Plum pox potyvirus*) a dřeviny z čeledi růžokvětých spalová bakterie *Erwinia amylovora*.

Dovoz a vývoz okrasných rostlin

Fytokaranténní podmínky dovozu okrasných rostlin stanovují zákony č. 409/2000 Sb. a č. 314/2001 Sb. a prováděcí vyhláška č. 41/2001 Sb., ve znění vyhlášky č. 206/1999 Sb. Rody či druhy okrasných rostlin, které musí být při dovozu opatřeny rostlinolékařským osvědčením (fytocertifikátem) a musí být dovozcem předloženy k provedení dovozní rostlinolékařské kontrole, jsou tytéž, pro které je dovozce povinen se registrovat. Výjimku tvoří tzv. malá množství těchto rostlin, specifikovaná prováděcí vyhláškou MZe. K vlastnímu dovozu SRS žádné povolení nevydává.

Do ČR je zakázáno dovážet některé rostlinné rody či druhy, též zeminu a kompost s výjimkou zeminy v kontejnerech okrasných rostlin. Pro některé rostliny (např. pro rody květin *Argyranthemum*, *Aster*, *Camellia*, *Dianthus*, *Dendrathera*, *Exacum*, *Fuchsia*, *Gerbera*, *Gypsophila*, *Pelargonium*, *Leucanthemum*, *Lupinus*, *Tanacetum*, *Verbena*; některé okrasné vytrvalé trávy, čeledě *Araceae*, *Musaceae*, *Marantaceae*, *Strelitziaceae* pro rody dřevin *Abies*, *Castanea*, *Citrus*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eriobotrya*, *Fortunella*, *Larix*, *Malus*, *Mespilus*, *Persea*, *Picea*, *Pinus*, *Platanus*, *Poncirus*, *Populus*, *Pseudotsuga*, *Pyracantha*, *Pyrus*, *Quercus*, *Sorbus*, *Tsuga*, *Ulmus*) jsou při dovozu požadovány tzv. zvláštní karanténní požadavky, které jsou rovněž uvedeny v příloze vyhlášky a jejich splnění musí být úředně garantováno ve fytocertifikátu. V případě dovozu těchto rostlin původem ze zemí EU není třeba splnění zvláštních karanténních požadavků ve fytocertifikátu uvádět.

Při vývozu okrasných rostlin z ČR je obecně postupováno podle úředních fytokaranténních předpisů dovážející země. SRS předem nevydává žádné povolení k vývozu, vyvážené rostliny však podléhají rostlinolékařské kontrole před vývozem k ověření nepřítomnosti karanténních chorob a škůdců a splnění zvláštních karanténních požadavků, pokud je dovážející země stanoví. Pokud zásilka odpovídá těmto požadavkům, vystaví SRS rostlinolékařské osvědčení na vyváženou zásilku.

Mezinárodní obchod s některými vzácnými druhy rostlin (např. všechny druhy orchidejí) podléhá rovněž ustanovením českých a mezinárodních předpisů ochrany rostlin, z nichž je nutno jmenovat zejména Úmluvu o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin CITES č. 572/1992 Sb., zákon č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatření k ochraně těchto druhů, a změnu a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

HLAVNÍ ZÁSADY SPOLEČNÉ ZEMĚDĚLSKÉ POLITIKY EU V SEKTORU OKRASNÝCH ROSTLIN

Vzhledem k předpokládanému vstupu ČR do EU a významnému podílu dovozů z EU na našem trhu okrasných rostlin je třeba zmínit základní principy společné zemědělské politiky EU (SZP), týkající se tohoto sektoru.

Zásady SZP spočívají v 17 základních právních předpisech ES. Klíčovým právním předpisem v souboru těchto předpisů je Nařízení Rady (EHS) č. 234/68 o zřízení společné organizace trhu (SOT) se živými rostlinami a květinářskými výrobky. Tento klíčový právní předpis definuje výrobky zahrnuté do uvedené SOT a stanoví základní pravidla pro:

- podporu spotřeby,
- normy jakosti,
- obchod se třetími zeměmi.

Zemědělská politika EU je také zaměřena na nové členské země, kterým přiděluje finanční prostředky na vyrovnání celkové úrovně sektoru, zejména na jeho restrukturalizaci. Podmínkou získání podpory EU je zajištění podílu financování z vlastních prostředků a získání podpory uvnitř státu. Podpora EU je dále podmíněna doložením oficiálních statistických údajů o stavu sektoru v dané zemi.

Běžnými statistickými údaji, které se sledují u podnikatelských subjektů v EU, jsou tyto:

- velikost a členění podniku,
- stáří a stav jednotlivých objektů (pasport staveb),
- přehled o roční produkci vlastního pěstování a celé obchodní činnosti,
- kopie daňového přiznání,
- přehled o pracovnících (počet, kvalifikace, pojištění, fluktuace apod.),
- čerpání dotací z veřejných prostředků za poslední roky.

Část A – KVĚTINÁŘSTVÍ

SVĚTOVÝ A EVROPSKÝ TRH

Světový trh s okrasným rostlinným zbožím byl v posledních letech charakterizován pomalým růstem, vývojovými trendy byla stagnace a redukce. Ceny se pohybovaly na nízkých úrovních, což mělo za následek i nízké příjmy pěstitelů. V roce 2000 nastal v některých zemích ve vývoji produkce okrasného zahradnictví pozitivní obrat. V Evropě se oproti roku 1999 zlepšil sektor řezaných květin, avšak sektor květin hrnkových stagnoval.

Produkce řezaných květin vykazuje v horizontu několika let ve většině evropských zemí stagnaci, růst vykázaly pouze Belgie, Německo, Dánsko, Maďarsko a Norsko. Naproti tomu ve Finsku, na britském ostrově Guernsey a ve Francii výroba řezaných květin prudce poklesla. Neustále klesá počet podniků, zabývajících se produkcí řezaných květin. Nárůst zisků z vyšší produkce byl zaznamenán pouze v ČR a v Dánsku. Pěstitelé z evropských zemí musí stále více čelit dovozům z Kolumbie a Ekvádoru a zlepšovat svou ekonomickou situaci produkcí hrnkových květin.

U neevropských zemí je ekonomický vývoj v pěstování řezaných květin příznivější. Kolumbie, Ekvádor a Korea rozšířily pěstební plochy okrasných rostlin a v důsledku toho zaznamenaly nárůst produkce. V Austrálii se zvýšila jen hodnota produkce, nikoliv však pěstitelské plochy. Nárůst jak dosažené produkce tak i exportu zaznamenala Korea.

Produkce hrnkových rostlin v roce 2000 oproti předchozímu období poklesla. Nárůst ploch pro pěstování hrnkových květin zmiňují pouze některé země, např. Rakousko, Guernsey a Maďarsko, nárůst hodnoty produkce hrnkových květin vykazují v Dánsku, Francii, Guernsey, Maďarsku, Nizozemsku a Norsku. I když v sektoru hrnkových rostlin byl v posledních letech zaznamenán zhruba 5% pokles produkce, pozitivem je nárůst počtu školkařských podniků (odhad se pohybuje od 1 % do 5 %).

Nárůst zásob okrasného zboží (tj. květin a okrasných dřevin) v roce 1999 bez zvýšení poptávky po tomto zboží měl za následek, že celkový ekonomický efekt zahradnického sektoru zůstal na nižší úrovni. V roce 2000 nastalo výrazné zvýšení poptávky trhu, což bylo patrné zejména v Rakousku, ČR a Francii, na rozdíl od zemí jako Belgie, Dánsko, Norsko a Švýcarsko, kde se poptávka po okrasném zboží nezvýšila a jejich zásoby tak zůstaly nezměněny. Naproti tomu v bývalých zemích tzv. východního bloku se poptávka neustále zvyšuje.

Světový a evropský obchod

Následující tabulky udávají přehledy o dovozech a vývozech květin ve světovém měřítku. Na evropské úrovni je možno na základě indexů zjistit v posledních dvou letech trend zvyšujících se vývozu z Evropy a naopak snižujících se dovozů. Pouze u řezaných květin je zaznamenán 2% nárůst dovozu, který je způsoben importním tlakem exotických řezaných květin z asijských a afrických zemí. Největším exportérem z evropských zemí je Nizozemsko, které se na celkovém evropském vývozu podílí 81 % u řezaných květin a 50 % u květin hrnkových. Pro srovnání tatáž země dováží 11,5 % květin řezaných a pouhých 7,3 % květin hrnkových. Z mimoevropských zemí jsou významnými exportéry řezaných květin Kolumbie, Kanada, Ekvádor, Keňa a Izrael. U hrnkových květin zvýšila export především Kanada a USA.

Dovoz řezaných a hrnkových květin v rámci evropských zemí v letech 1999 – 2000
(v mil. EUR)

Druh	1999	2000	Index 00/99 (%)
Řezané květiny	3 164	3 218	102
Hrnkové květiny	2 283	2 209	97
Celkem	5 447	5 427	99

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Vývoz řezaných a hrnkových rostlin v rámci evropských zemí v letech 1999 – 2000
(v mil. EUR)

Druh	1999	2000	Index 00/99 (%)
Řezané květiny	2 477	2 574	104
Hrnkové květiny	2 072	2 205	106
Celkem	4 549	4 780	105

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Dovoz řezaných a hrnkových květin v Evropě a ve světě v roce 1999 (v mil. EUR)

Země	Řezané květiny	Hrnkové květiny	Celkem
CELKEM SVĚT	4 600	3 400	8 000
<i>Z toho:</i>			
Německo	870	639	1 509
Velká Británie	490	180	670
Francie	373	253	626
Nizozemsko	365	166	531
Itálie	133	124	257
Švýcarsko	133	121	254
Ostatní země	800	800	1 600
CELKEM EVROPA	3 164	2 283	5 447
Japonsko	125	60	185
Hongkong	17	16	33
Korea	2	26	28
Ostatní země	206	100	306
CELKEM ASIE	350	202	552
USA	356	250	606
Kanada	46	75	121
Ostatní země	200	200	400
CELKEM AMERIKA	602	525	1 127

Pramen: ročenka AIPH, 2001

Poznámka: položka ostatní jsou kvalifikované odhady

Vývoz řezaných a hrnkových květin v Evropě a ve světě v roce 1999 (v mil. EUR)

Země	Řezané květiny	Hrnkové květiny	Celkem
CELKEM SVĚT	4 250	3 050	7 300
<i>Z toho:</i>			
Nizozemsko	2 021	1 030	3 051
Dánsko	2	324	326
Belgie	95	156	251
Itálie	46	199	245
Německo	19	120	139
Španělsko	94	43	136
Ostatní země	200	200	400
CELKEM EVROPA	2 477	2 072	4 548

Tabulka pokračuje

Pokračování tabulky

Země	Řezané květiny	Hrnkové květiny	Celkem
Izrael	130	40	170
Thajsko	70	9	79
Čína	1	60	61
Taiwan	5	30	35
Singapur	15	12	27
Ostatní země	70	50	120
CELKEM ASIE	291	201	492
Keňa	180	25	205
Zimbabwe	80	-	80
Zambie	25	-	25
Jihoafrická republika	15	2	17
Ostatní země	60	20	80
CELKEM AFRIKA	360	47	407
Kolumbie	356	1	356
Kanada	13	125	137
USA	17	63	80
Ekvádor	150	-	150
Kostarika	14	80	94
Ostatní země	70	50	120
CELKEM AMERIKA	620	319	938

Pramen: ročenka AIPH, 2001

Poznámka: položka ostatní jsou kvalifikované odhady

Pěstování květin v evropských zemích

Největším producentem květin a hrnkových rostlin je Nizozemsko, jejichž pěstební plochy se zde neustále rozšiřují. Nizozemsko spolu s Itálií, Španělskem, Německem, Francií, Rakouskem a Belgií disponují téměř 80 % evropských pěstebních ploch.

Přehled pěstebních ploch květin a hrnkových rostlin (ha)

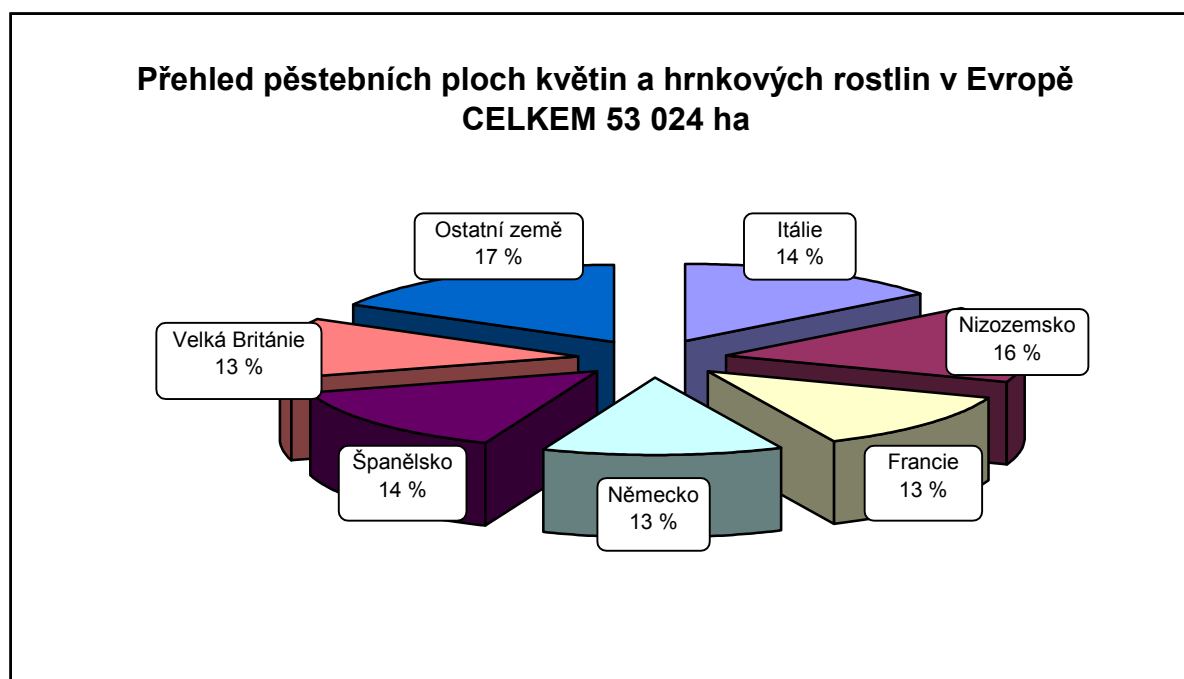
Údaje za rok	Země	Zasklená plocha	Venkovní plocha	Celkem
1999	Belgie	643	1 078	1 721
1999	Dánsko	353	85	438
1999	Finsko	141	-	141
1998	Francie	2 215	4 413	6 628
1999	Guernsey	126	-	126
1980	Irsko	300	-	300
1994	Itálie	4 402	3 252	7 654
2000	Nizozemsko	5 927	2 552	8 479
2000	Německo	2 683	4 373	7 056
1999	Norsko	100	-	100
1999	Rakousko	243	1 739	1 982
1995	Řecko	990	-	990
1997	Španělsko	3 014	4 603	7 617
1999	Švédsko	16	47	63
1999	Velká Británie	1 037	5 622	6 659
1998	Švýcarsko	-	-	1 386
1999	ČR	115	18	133
1999	Maďarsko	280	320	600
1995	Polsko	705	-	705
	Celkem	-	-	53 024

Pramen ročenka AIPH, 2001, zpracoval Svaz květinářů a floristů

Hodnota produkce a počet podniků v sektoru květinářství

Údaje za rok	Země	Produkce v mil. EUR	Počet podniků
1999	Belgie	238	2 953
1998	Dánsko	354	1 054
1999	Finsko	76	998
1998	Francie	956	7 663
1999	Guernsey	53	239
1998	Irsko	19	-
1994	Itálie	1 826	-
1999	Nizozemsko	3 046	9 457
1997	Německo	1 174	11 197
1999	Norsko	103	690
1999	Rakousko	240	1 357
1997	Španělsko	345	6 454
1999	Švédsko	199	1 703
1999	Velká Británie	468	9 400
1998	Švýcarsko	110	543
1999	ČR	22	1 150
1999	Maďarsko	95	3 000
1995	Polsko	186	-
	Celkem	9 510	58 597

Pramen: ročenka AIPH, 2001, zpracoval Svaz květinářů a floristů

Export květin z Nizozemska

Nizozemsko patří v květinářství ke světové špičce, největším exportérem je zvláště na trhu s řezanými květinami. Významný vliv holandských zahradníků na světové trhy je způsoben především výhodnou geografickou polohou, silnou tradicí v pěstování květin, liberalizací obchodních vztahů a dobrou organizací trhu v podobě květinových burz. Přes tyto burzy prochází nejen květiny z evropských zemí, ale dováží se sem květiny z Afriky, Jižní Ameriky a Asie. Holanďané si svoji pozici na trhu udržují také uplatňováním cíleného marketingu. Na českém trhu květinami mají více než silné postavení, jejich současný podíl na dovozech do ČR tvoří 70 %. Tabulka ukazuje zvyšující se tendenci jak celkového vývozu tak i vývozu jednotlivých skupin okrasného zboží. Největší nárůst (o 61% za poslední 4 roky) zaznamenala skupina čerstvých řezaných květin a řezané zeleně.

Vývoj exportu z Nizozemska v letech 1996 - 2000 (v mil. EUR)

Druh	1996	1998	2000	Index 00/96 (%)
Okrasná zahradnická produkce (bez osiv)	3 548,2	3 755,9	4 180,1	118
Cibule a hlízy v klidu	526,4	538,1	529,2	101
Řezané květiny čerstvé	1 790,1	1 910,4	2 127,1	119
Řezaná zeleň čerstvá	44,9	55,4	72,3	161
Okrasné rostliny hrnkové	1 142,1	1 189,6	1 388,7	122

Pramen: ročenka AIPH, 200, zpracoval Svaz květinářů a floristů 1

Obraty na květinových burzách vybraných evropských zemí (v mil. EUR)

Burza	Země	1995	1999	2000	00/99 (%)
VBA, Aalsmeer	Nizozemsko	876,8	1 340,0	1 468,6	+9,6
BVH, Naaldwijk	Nizozemsko	703,8	1 171,4	1 291,3	+10,2
Flora, Rijnsburg	Nizozemsko	-	-	571,1	+6,5
NBV+UGA*	Německo	-	536,3	431,9	+10,8
GASA Odense**	Dánsko	107,4	111,8	-	-
ZON, Grubbenvorst	Nizozemsko	41,1	72,2	82,0	+13,5
Vleuten	Nizozemsko	18,6	23,6	25,7	+9,3

Pramen: ročenka AIPH, 2001, zpracoval Svaz květinářů a floristů

Poznámka: * od roku 1999 NBV+UGA, ** 2000 fúze s Gasa Aarhus, data o obratu nebyla k dispozici

Spotřeba květin v evropských zemích

Zatímco Nizozemsko patří k největším producentům květin, největší spotřeba květin v rámci Evropy je v Německu. Z následující tabulky je však také patrná nízká úroveň spotřeby květin v naší republice ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi. (Česká statistika uvádí spotřebu na jednoho obyvatele ve srovnávaném roce o něco vyšší než vychází autorům ročenky AIPH, ze které jsou údaje čerpány. Minimální vzniklá diference je přisuzována odchylkám při přepočtu měn.)

Spotřeba květin ve vybraných zemích v roce 1999, přepočtená na jednoho obyvatele

Země	Řezané květiny (EUR)	Hrnkové květiny (EUR)	Celkem na obyvatele (EUR)	Počet obyvatel (v mil.)	Spotřeba ve státě (mil. EUR)
Belgie	41	16	57	10	570
ČR	9	3	12	10	120
Dánsko	39	41	80	5	400
Finsko	38	22	60	5	300
Francie	31	20	51	59	3 009
Chorvatsko	7	5	12	5	60
Irsko	23	7	30	4	120
Itálie	35	10	45	58	2 610
Maďarsko	10	4	14	10	140
Nizozemsko	32	18	50	16	800
Norsko	58	53	111	4	444
NSR	38	42	80	83	6 640
Polsko	7	2	9	39	351
Portugalsko	14	5	19	10	190
Rakousko	45	28	73	8	584
Rusko*	1	.	1	146	146
Řecko	14	6	20	11	220
Slovensko	5	2	7	5	35
Slovinsko	28	16	44	2	88
Španělsko	18	14	32	40	1 280
Švédsko	35	39	74	9	666
Švýcarsko	82	42	124	7	868
Velká Británie	30	10	40	60	2 400
Čína*	1	.	1	1 200	600
Japonsko*	33	.	33	125	4 125
USA*	20	.	20	276	5 520

Pramen: ročenka AIPH, 2000, zpracoval Svaz květinářů a floristů

Poznámka: * údaje jen za řezané květiny

PĚSTOVÁNÍ KVĚTIN V ČR

Pěstování květin v ČR má dlouholetou tradici. V meziválečném období představovalo evropskou špičku. ČSR bylo pravidelným exportérem květinových hlíz a osiva do celé Evropy. Tuto pozici však naše květinářství v padesátých letech zrušením soukromého vlastnictví ztratilo. V období centrálně řízené ekonomiky mělo květinářství relativně volnou cenotvorbu a omezeně zde fungovaly tržní principy, avšak po roce 1989 nedokázal sektor tento náskok využít.

Transformace květinářských podniků měla několik forem, a to privatizaci prodejen květin v rámci malé privatizace, privatizaci výrobních podniků a restituci rodinných podniků. Transformace pěstebních podniků včetně restitucí byla realizována na úvěry u bank či na splátky od Pozemkového fondu. Situace, vzniklé transformací květinářských podniků v ČR, využily zahraniční exportní firmy, které ve spolupráci s českými obchodníky obsadily uvolněný prostor na našem trhu. Tím došlo k propadu tuzemských výrobních kapacit a ztrátě zahraničních trhů především u komodity hrnkové květiny. V poslední době se export našich výpěstků mírně oživuje. Postupně se vytváří nový okruh odběratelů v zahraničí a více než dříve se využívá náhodných obchodů se všemi riziky.

Tuzemská produkce květin se od roku 1997 zvyšuje, a to především produkce záhonových a hrnkových rostlin. Stálý rostoucí trend má v posledních letech i spotřeba květin. Za pozitivum lze považovat výrazné snížení podílu nelegálních dovozů na celkovém importu, a to zejména zavedením snížené sazby DPH (5 %) u většiny položek.

Na celkové produkci okrasných rostlin se podílí produkce hrnkových květin 51 %, záhonových květin 28 % a řezaných květin 11 %. V dlouhodobějším horizontu lze vysledovat odklon od pěstování řezaných květin ve prospěch květin hrnkových, balkónových a záhonových. Výroba květin se realizuje v zahradnictvích, přičemž hlavní pěstební plochy jsou ve sklenících či jinak krytých plochách.

Struktura vývoje pěstebních ploch v ČR (ha)

Ukazatel	1988	1993	1995	2000*
Skleníky	185	125	125	115
Fóliovníky	22	5	5	5
Pařeniště	11	5	7	9
Kryté plochy celkem	218	135	135	129
Venkovní plochy	200	105	100	85

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Poznámka: *odhad

Produkce okrasných rostlin v ČR (v mil. Kč)

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000*
650	650	640	660	740	840	1 011

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Poznámka: *odhad

Struktura produkce okrasných rostlin v ČR v roce 1999 a 2000 (v mil. Kč)

Ukazatel	1999	2000*
Cibuloviny	5	6
Záhonové květiny	190	280
Hrnkové květiny	460	515
Řezané květiny	110	115
Řezaná zeleň	30	35
Sušené květiny	25	32
Osivo	20	28
CELKEM	840	1 011

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Poznámka: *odhad

O ekonomické stránce sektoru rozhodují skleníky. Nejnovější skleníky pro pěstování květin byly postaveny do roku 1991. Poté se pouze montovaly na nových stanovištích demontované, použité skleníky v rámci likvidace podniků nebo se staví malé skleníčky původně určené pro zahrádkáře. Nejnovější skleníky již mají lepší parametry, ale ve srovnání se zahraničními typy neobstojí. Naše skleníky mají nepříznivé energetické parametry, a to zejména z těchto důvodů:

- vyšší spotřeba energie zatěžuje hospodaření zvýšenými náklady;
- potřeba většího množství energie zatěžuje životní prostředí spaliny více než je nutné.

V každém z uvedených typů pěstebních zařízení se dosahuje jiné hodnoty jednotkové produkce. Následující tabulka uvádí odhad průměrné produkce z jednotky plochy v Kč/m².

Ukazatel	Hodnota jednotkové produkce zakryté plochy za rok
Skleníky	830 Kč/m ²
Fóliovníky	350 Kč/m ²
Pařeniště	250 Kč/m ²
Venkovní plochy	140 Kč/m ²

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Technologické vybavení květinářských podniků je podprůměrné. Ve srovnání se zeměmi EU potřebuje český podnik minimálně 2x více pracovníků na jednotku produkce či pěstební plochy. České květinářství nemůže za současné situace konkurovat evropskému a bude vyžadovat celkovou modernizaci.

Produkce řezaných a hrnkových květin

Přední místa v sortimentní skladbě pěstování řezaných květin v naší republice zaujímají karafiáty a gerbery. Produkční plochy růží se v ČR postupně omezují. Důvodem je zejména obtížnější pěstování v zimních měsících.

Produkce řezaných květin v ČR v roce 2000 (v tis. Kč)

Druh	Produkce	Podíl na celkové produkci
Růže řezané	22 549	19,67 %
Karafiát	35 993	31,39 %
Orchideje	836	0,73 %
Chryzantémy	14 545	12,78 %
Gerbery	32 940	28,83 %
Ostatní řezané květiny	6 777	5,92 %
Sušené květiny	991	0,68 %
Celkem	114 631	100,00 %

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Nadpoloviční většinu v produkci hrnkových květin zaujímají hrnkové květiny okrasné květem. Na tomto procentu se významnou měrou podílí poinzie, chryzantémy ze skupiny multiflora, bramboříky, hrnkové primule a saintpaulie. Poptávka po hrnkových květinách ozdobných listem má mírně klesající tendenci, a to nejen u nás, ale i ve světě.

Produkce hrnkových květin v ČR v roce 2000 (v tis. Kč)

Druh	Produkce	Podíl na celkové produkci
Mladé rostliny	76 102	14,77 %
Hrnkové kvetoucí	284 971	55,30 %
Hrnkové nekvetoucí	154 245	29,93 %
Celkem	515 318	100,00 %

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Produkce balkónových a záhonových květin

Poptávka po záhonových a balkónových květinách se v posledních letech neustále zvyšuje, což dokladuje zvyšující se zájem občanů o kulturu bydlení a využívání okrasných zahrad. Tato skupina rostlin jako jediná nezaznamenala od 80. let pokles v poptávce a její růst se dá očekávat i do budoucna.

Produkce balkónových a záhonových květin, cibulí a hlíz v ČR v roce 2000 (v tis. Kč)

Druh	Produkce
Balkónové a záhonové květiny	279 914
Cibule a hlízy v klidu	3 340
Cibule a hlízy kvetoucí	2 632

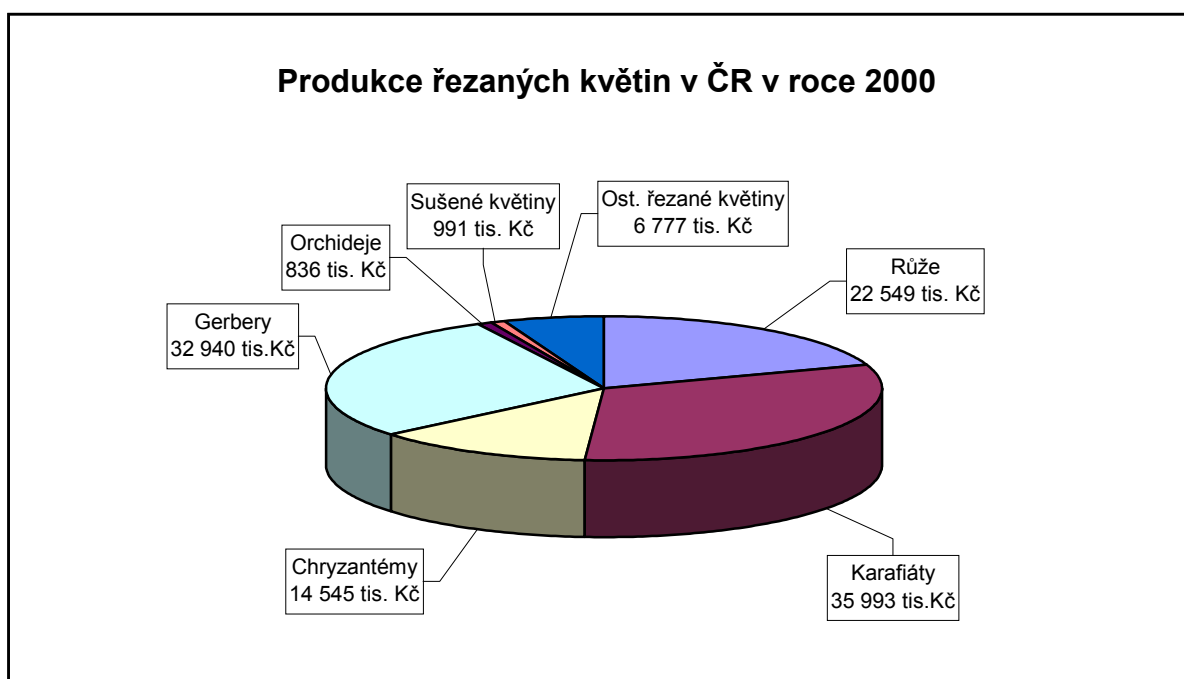
Pramen: Svaz květinářů a floristů

Největšími distributory květin v ČR jsou velkoobchody. Většina z nich má rozvozev trasy a prodejny přímo zásobují vlastními vozy. Českým pěstitelům donedávna chyběla forma společného odbytu s cílem nejen soustředit plný sortiment k nabídce do obchodní sítě, kvalitní adjustace zboží, třídění a skladování, ale též zefektivnění odbytu a uplatnění tuzemské produkce v síti supermarketů a obchodních řetězců u nás i v zahraničí. Z těchto důvodů vznikla v červenci roku 2001 první odbytová organizace pro květinářský sektor CZ-FLORA.

Pěstování květin je odvětvím, kde je vysoká hodnota základních prostředků na jednotku produkce a na jedno pracovní místo, vyžaduje více kapitálu na pořízení technologie i na provoz podniku. Nejúčinnějším intenzifikačním faktorem výroby květin ve sklenících je lidská práce. Přitom jen v malé míře lze využívat nekvalifikovanou pomocnou sílu, většina prací vyžaduje zahradnickou kvalifikaci nebo dlouhodobé zapracování.

Stav pracovníků v oboru (odhady)

Ukazatel	1995	1999
Pěstování květin – výrobní pracovníci	1 860	2 000
Pěstování květin – režijní pracovníci	380	400
Distribuce květin	320	350
Maloobchod a služby	3 550	3 900
Služby v oboru	220	340

ŠLECHTĚNÍ KVĚTIN A VÝROBA OSIVA V ČR

Začátky šlechtění okrasných rostlin v ČR se datují do poloviny minulého století. Pozornost se zpočátku soustředila především na generativně množené druhy (letničky, dvouletky, hrnkové květiny), později na cibulnaté a hlíznaté květiny. Od 70. let se zlepšila úroveň řešení i množení tržně významných, vegetativně množených skleníkových květin.

Letničky a dvouletky jsou skupinou květin, u níž se v minulosti u nás udržoval a množil široký sortiment. V současné době se udržovacím šlechtěním zabývají přibližně čtyři podniky. Více či méně intenzivně se šlechtí čínské astry, afrikány, slaměnky a několik méně významných druhů.

Narůstající spotřebu osiv a mladých balkónových a záhonových květin pokrývají do značné míry domácí firmy množím vlastních odrůd, nechráněných odrůd zahraničních nebo licenčním množím chráněných zahraničních odrůd. Dlouholetou tradici množení a šlechtění mají především generativně množené petúnie, stálezetoucí a hlíznaté begonie a dále generativně množené hybridní odrůdy páskatých pelargónií. V produkci balkónových a záhonových květin tvoří významný podíl také vegetativně množené druhy a odrůdy. Byly vyšlechtěny domácí odrůdy převislých petúnií, verben a novoguinejských balzámů v kvalitě srovnatelné s předními odrůdami světového sortimentu.

Cibulnaté a hlíznaté květiny jsou z hlediska množení a šlechtění problematickou skupinou se specifickými nároky. V tuzemsku zůstala z minulých let kvalitní šlechtitelská základna a mnoho rozpracovaného cenného šlechtitelského materiálu. Množení, a s ním spojená možnost uplatnění vyšlechtěných odrůd na trhu, však z různých důvodů většinou skončilo. V posledních letech se úspěšně rozvíjí šlechtění mečíků a jirů, které jsou určeny především na prodej odrůd do Nizozemska.

Produkce skleníkových květin k řezu je v ČR podstatně nižší než v minulosti a tomu odpovídá také malá produkce množitelského materiálu. Množí se pouze odrůdy chryzantém k řezu pro normální a řízené pěstování (z domácího a světového sortimentu), licenčně se množí zahraniční odrůdy skleníkových karafiátů.

Největší podíl na celkové produkci hrnkových květin okrasných květem mají u nás sezónní druhy, např. primule, hrnkové chryzantémy, bramboříky, poinzie, dále gloxinie, kalanchoe a saintpaulie.

V roce 1994 byly zrušeny dotace na novošlechtění, udržovací šlechtění a nákup licencí, což se negativně projevilo ve šlechtění okrasných rostlin. K tomu přistupují prakticky neomezené možnosti dovozu množitelského materiálu. Přesto se v omezeném rozsahu šlechtění a výroba osiv květin v ČR zachovalo. Za uplynulých 6 let bylo registrováno celkem 82 nových odrůd okrasných rostlin a dřevin z tuzemského šlechtění.

Počet nově registrovaných odrůd v ČR v letech 1996 - 2001

Ukazatel	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Okrasné květiny	15	2	30	12	6	9
Okrasné dřeviny	8	-	-	-	-	-
Okrasné celkem	23	2	30	12	6	9

Pramen: Seznam odrůd, ÚKZÚZ

SPOTŘEBA KVĚTIN V ČR

Růst domácí produkce od roku 1996 spolu s každoročním nárůstem dovozu signalizuje zvýšenou poptávku po květinách a květinových službách. Průměrná spotřeba květin se neustále zvyšuje a lze předpokládat, že tento pozitivní trend bude pokračovat i v dalších letech. Důvodů nárůstu poptávky je několik:

- rozšíření nabízeného sortimentu a nové dovážené odrůdy květin,
- větší zájem o kulturu obydlí a pracovišť,
- pronikání "západního stylu" v užití květin,
- preference okrasných zahrad na úkor užitkových.

Spotřeba květin v ČR v maloobchodních cenách v Kč/os./rok

Rok	Spotřeba květin	Meziroční přírůstek (%)
1994	288	
1995	316	+10
1996	332	+5
1997	433	+30
1998	457	+6
1999	540	+18
2000	566	+5*

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Poznámka: * vliv snížení DPH, po očištění vlivu cca +13 %

Struktura spotřeby květin, sadby a osiv v roce 1999 (v mil. Kč)

Řezané květiny	2 690,4
Hrnkové rostliny	1 530,3
Záhonové rostliny	431,5
Řezaná zeleň	338,0
Cibuloviny	172,6
Sušené květiny	171,3
Osiva	65,9
Celkem	5 399,9

Pramen: Svaz květinářů a floristů

Vysoká spotřeba řezaných a v poslední době i sušených květin souvisí mimo jiné také s výraznou profilací floristického oboru během několika uplynulých let. Nová společenská situace přinesla mnoho možností využití tohoto ryze estetického a dekoračního umění, např. výzdoba úřadů, bank a interiérů, výraznější nákup květinových darů k významným dnům a svátkům (sv. Valentýn, den matek, dušičky, advent apod.). Žádaná a velmi oblíbená jsou dnes také aranžmá z živého i suchého materiálu.

Stoupající tendenci ve spotřebě zaznamenávají hrnkové květiny ozdobné květem na rozdíl od hrnkových květin ozdobných listem, jejichž podíl na trhu pozvolna klesá. Podobný trend převažuje rovněž v západní Evropě. Na zvýšené spotřebě květin se především v jarním období podílí prodej balkónových a záhonových květin.

CENOVÝ VÝVOJ

Spotřebitelské ceny květin vzrostly za posledních 10 let přibližně o 100 %. V tomto nárůstu se promítá kromě DPH a marže obchodníků, rovněž pravidelné zvyšování cen vstupů (cena energií, nájmu, mzdy atd.). V porovnání s ostatními druhy zboží je tento nárůst nedostačující. Současná nižší hladina cen tuzemských květin je udržována za cenu ztrát nebo nízkých zisků pěstitelů, ale je bohužel zároveň jejich jedinou možností, jak uplatnit vlastní produkci na tuzemském trhu, kam směřuje masivní dovoz květin. Cenová hladina vlastní zahradnické výroby je v průměru nižší než ceny importovaného zboží. Rozdíl se pohybuje u řezaných květin a zeleně okolo 5 – 10 %, u hrnkových květin okolo 20 – 25 %. Můžeme očekávat, že ceny domácí produkce porostou s nárůstem cen vstupů do výroby a dalším zpracováním zboží (balení, třídění, skladování) až na úroveň cen květin importovaných. Od dubna 2000 došlo v ČR ke snížení sazby DPH u hrnkových květin, řezané zeleně, cibulí, hlíz a mladých rostlin, což mělo za následek mírný pokles jejich spotřebitelských cen.

Průměrné roční spotřebitelské ceny vybraných druhů květin v ČR v letech 1996 – 1999 v Kč/ks

Název	1996	1997	1998	1999
Karafiát velkokvětý řezaný	14,11	14,73	15,71	15,57
Růže řezaná	30,51	34,23	36,71	37,23
Saintpaulia (africká fialka)	42,88	48,02	52,62	52,37

Pramen: ČSÚ

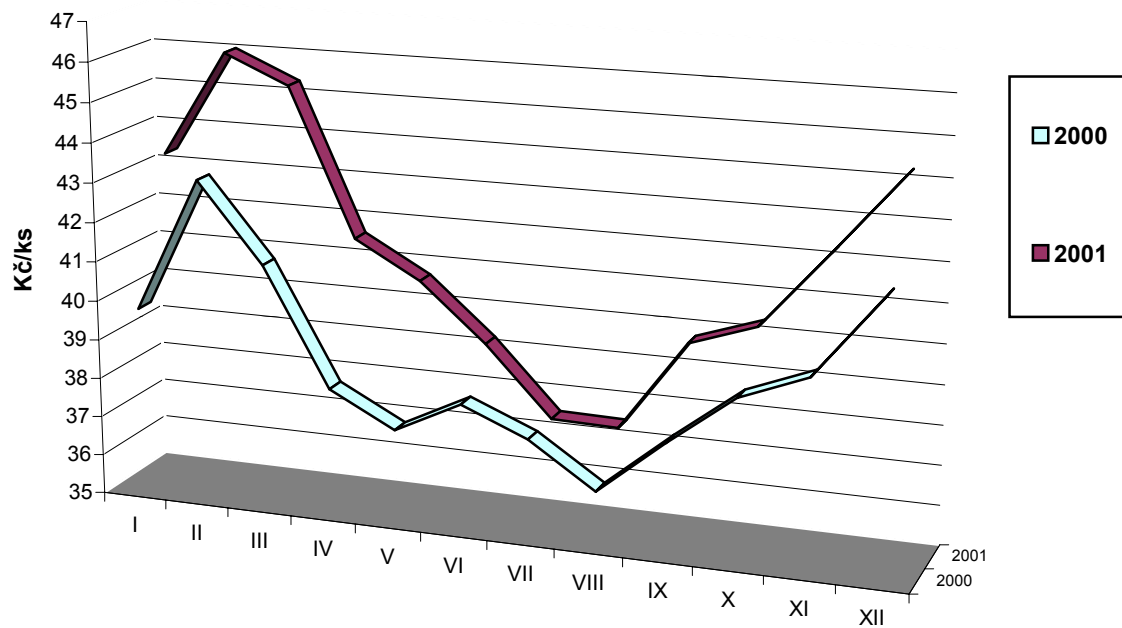
Průměrné spotřebitelské ceny vybraných druhů květin v ČR v Kč/ks

Měsíc	Růže řezaná		Gerbera řezaná*		Karafiát velkokvětý řezaný		Saintpaulia (hrnková květina)	
	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001
Leden	39,75	43,34	34	38	16,06	16,93	52,82	54,00
Únor	43,16	46,01	35	38	16,30	16,71	53,40	56,14
Březen	41,17	45,30	28	32	16,29	16,64	54,44	55,44
Duben	38,20	41,58	24	25	15,71	16,57	54,22	56,51
Květen	37,34	40,66	22	25	15,32	16,33	53,57	56,06
Červen	38,18	39,22	21	24	15,41	16,30	54,67	56,12
Červenec	37,49	37,49	24	23	15,64	16,36	53,65	54,01
Srpen	36,38	37,45	22	22	15,59	16,27	53,32	53,58
Září	37,78	39,75	24	27	15,90	16,49	53,32	54,93
Říjen	39,08	40,33	30	28	16,00	16,97	52,76	54,68
Listopad	39,75	42,27	33	31	16,30	17,05	53,60	54,79
Prosinec	41,84	44,26	36	35	16,86	17,18	54,19	53,23
Průměr za rok	39,18	41,47	27,75	29,00	15,95	16,65	53,66	54,96

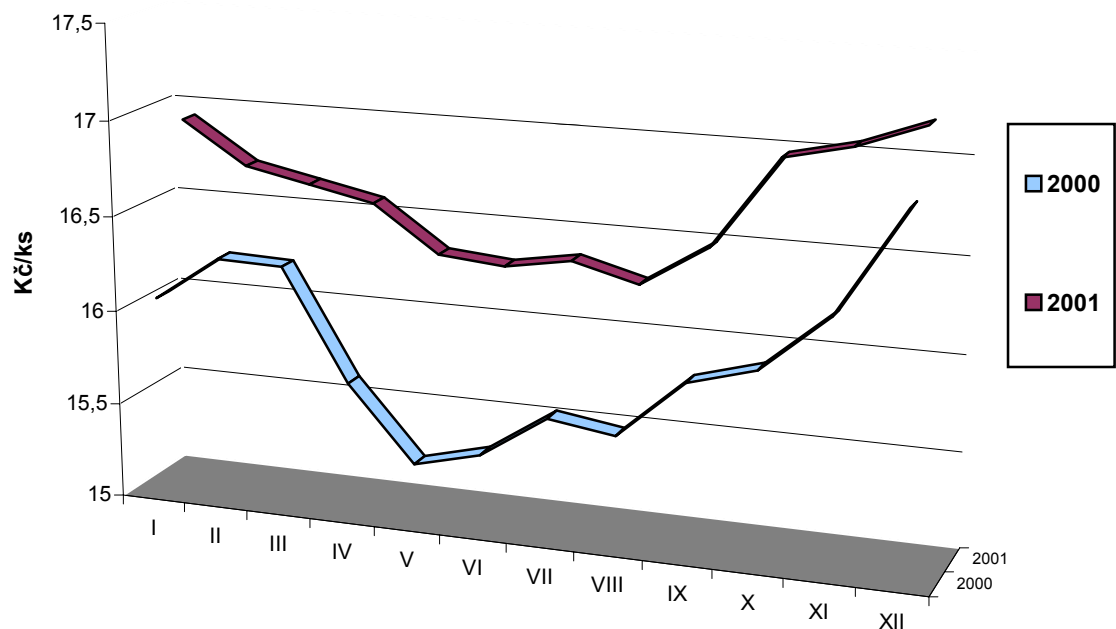
*Pramen: ČSÚ, * Svaz květinářů a floristů*

Během roku dochází k výkyvům průměrných měsíčních cen, a to v závislosti na ročním období a na cenách zdrojů zboží (tuzemských i zahraničních), které určují cenovou hladinu v maloobchodě. Výkyv mezi cenou v letních a zimních měsících není příliš znatelný např. u karafiátů nebo u orchidejí, naopak u růží nebo gerber dochází k odchylkám daleko podstatnějším. Navíc lze v desetiletém horizontu sledování cen dojít k závěru, že cenové rozpětí, ve kterém se průměrné maloobchodní ceny pohybují, se u některých druhů zvyšuje. Např. u růže bylo v roce 1994 cenové rozpětí minimální průměrné ceny 43 %, v roce 2000 již 61 %. Podobný vývoj je zaznamenán také u gerber. Naopak u karafiátů, který je nejžádanější květinou na českém trhu, je cenové rozpětí nízké a pohybuje se kolem 6 %. Ceny hrnkových květin jsou vyrovnanější a meziměsíční kolísání je méně patrné.

Porovnání vývoje spotřebitelských cen v ČR - růže řezaná

Porovnání vývoje spotřebitelských cen v ČR - karafiát velkokvětý

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR

Dovoz a vývoz květin

Bilance zahraničního obchodu okrasných rostlin (tzn. cibulí, hlíz, hrnkových rostlin, řezaných květin, osiva a ostatního rostlinného materiálu) je vysoce pasivní a deficit se neustále prohlubuje. Pozitivní skutečností je mírné oživení exportu našich výpěstků. Ve větším rozsahu, i když v posledních 3 letech s klesajícím trendem, se vyvážejí hrnkové květiny a květinová vazba. Vývoz osiva a cibulovin naopak vykazuje v uvedeném období narůstající trend. Celkový objem vývozu je však proti dovozu, který sice své tempo zvolnil, ale přesto neustále roste, nepatrný.

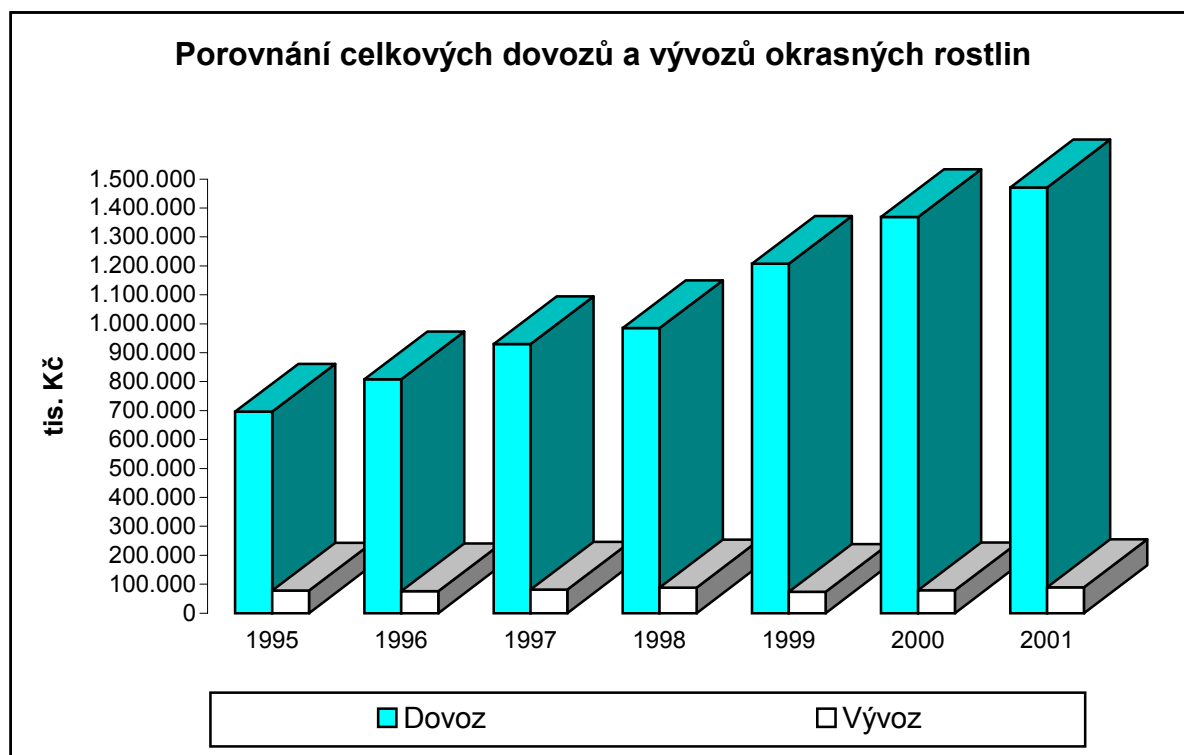
Vývoj bilance zahraničního obchodu ČR s květinami (v mil. Kč)

Ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Import	696,7	808,5	929,5	985,2	1 207,2	1 369,3	1 471,3
Export	77,9	75,6	81,6	88,5	73,6	78,8	89,6
Saldo zahraničního obchodu	-618,8	-732,9	-847,9	-896,7	-1 133,6	-1 290,5	-1 381,7

Pramen: Celní statistika

Hodnoty dovozů se zvyšují u většiny skupin rostlinného zboží. Největší podíl na celkové hodnotě dovozů zaujímá skupina řezaných čerstvých květin, který v roce 2001 představoval 56,5 %. Druhou nejvýznamnější skupinou jsou pokojové a venkovní rostliny, jejichž dovozy vykazují v posledních třech letech největší rozvoj. Další významnou skupinou je řezaná zeleň.

Ve skupině řezaných květin je zastoupení čerstvých květin oproti sušeným ve velké převaze. Největší položkou dovozů čerstvých květin jsou růže a karafiáty, které se na celkové hodnotě dovozu zmíněné skupiny v roce 2001 podílely téměř 43 %. Dovozy sušených květin mají meziročně klesající tendenci.

Vývoj dovozů okrasných rostlin do ČR (v tis. Kč)

Položka celního sazebníku	Název	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
0601 1010	Cibule hyacintu v klidu	1 166	504	1 097	736	1 876	2 937	4 048
0601 1020	Cibule narcisu v klidu	2 511	1 412	1 682	1 367	3 212	5 149	6 943
0601 1030	Cibule tulipánu v klidu	3 467	1 280	1 559	1 965	6 469	11 717	15 381
0601 1040	Hlízy gladiolu v klidu	3 290	1 638	3 781	4 285	3 886	5 790	6 842
0601 1090	Ostatní cibuloviny v klidu	25 487	24 952	35 330	45 088	47 474	45 878	45 917
0601 2030	Hyac, tulip, narc, orchid v květu	909	308	360	343	1 081	1 848	3 536
0601 2090	Ostatní cibule a hlízy v květu	1 112	1 069	1 164	1 250	1 152	1 130	1 862
0601	Celkem	37 943	31 164	44 973	55 033	65 151	74 467	84 530
0602 1090	Nekořenovité řízky a rouby ostatní	1 814	1 069	821	656	1 795	5 054	7 754
0602 9059	Venkovní rostliny jednoleté	9 352	9 038	10 745	12 953	16 761	28 996	37 526
0602 9070	Mladé rostliny květin	16 676	17 623	20 959	21 290	25 999	18 736	15 204
0602 9091	Pokožové rostliny kvetoucí	12 103	17 212	27 958	47 625	74 500	98 014	149 052
0602 9099	Pokožové rostliny nekvetoucí	50 569	64 760	89 128	98 481	111 304	136 852	167 413
0602	Celkem	88 514	109 702	149 613	181 005	230 359	287 653	376 949
0603 1010	Růže řezané	76 709	92 222	103 219	128 738	205 703	231 659	232 393
0603 1020	Karafiáty řezané	93 295	103 641	99 504	96 721	125 340	135 668	123 987
0603 1030	Orchideje řezané	60 206	72 899	68 969	59 789	57 950	55 844	52 866
0603 1040	Gladioly řezané	862	830	1 143	1 050	1 363	1 892	2 413
0603 1050	Chryzantémy řezané	20 203	26 308	28 371	35 335	56 328	78 112	73 124
0603 1080	Ost. řezané květiny	226 504	262 933	301 605	289 683	303 287	322 599	339 400
0603 9000	Květiny sušené a upravované	26 533	22 684	33 992	23 588	15 880	8 710	6 888
0603	Celkem	504 311	581 517	636 505	634 903	765 852	834 483	831 069
0604 9190	Listí, větve, výhony čerstvé	35 975	54 654	59 414	65 311	90 941	112 315	124 811
0604 9910	Listí, větve, výhony sušené	2 556	2 862	6 537	9 910	10 559	13 987	14 135
0604 9990	Listí, větve, výhony sušené upravované	17 445	16 847	18 717	18 061	24 583	20 052	19 119
0604	Celkem	55 976	74 363	84 668	93 282	126 083	146 354	158 065
1209 3000	Osiva bylin pro květy	5 541	8 147	9 100	8 338	10 454	14 982	12 514
1209 9991	Osiva květin ostatní	4 422	3 589	4 627	12 355	9 336	11 409	8 201
1209	Celkem	9 963	11 736	13 727	21 023	19 790	26 391	20 715
	DOVOZ CELKEM	696 707	808 482	929 486	985 246	1 207 235	1 369 348	1 471 328

Pramen: Celní statistika

V roce 2001 činil celkový vývoz zboží v rámci skupiny květiny 89,6 mil. Kč. Nejvíce se na hodnotě vývozu podílela skupina pokojových a venkovních rostlin (30 %), dále řezaná zeleň (28 %) a řezané květiny (11,6 %). Převážná většina exportu sušených květin směřuje do Německa. Vývoz hrnkových květin je uskutečňován především do Německa a na Slovensko.

Vývoj vývozu okrasných rostlin z ČR (v tis. Kč)

Položka celního sazebníku	Název	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
0601 1010	Cibule hyacintu v klidu	-	-	-	-	60	25	102
0601 1020	Cibule narcisu v klidu	999	262	2	-	-	54	214
0601 1030	Cibule tulipánu v klidu	584	474	1 193	1 194	51	349	1 092
0601 1040	Hlízy gladiolu v klidu	719	235	411	203	2	295	160
0601 1090	Ostatní cibuloviny v klidu	487	926	1 286	1 432	655	1 986	1 756
0601 2030	Hyac, tulip, narc, orchid, v květu	-	161	225	191	296	656	1 814
0601 2090	Ostatní cibule a hlízy v květu	311	333	438	75	82	268	414
0601	Celkem	3 100	2 391	3 556	3 096	1 146	3 635	5 552
0602 1090	Nekořenovité řízky a rouby ostatní	804	654	1 119	503	1 315	1 015	944
0602 9059	Venkovní rostliny jednoleté	6 789	7 036	7 279	4 540	7 965	9 791	10 497
0602 9070	Mladé rostliny květin	7 990	6 466	4 575	4 210	4 600	4 194	3 158
0602 9091	Pokožové rostliny kvetoucí	3 905	5 708	3 050	9 229	5 238	3 570	3 063
0602 9099	Pokožové rostliny nekvetoucí	21 887	16 479	13 650	14 065	10 076	8 890	9 186
0602	Celkem	41 375	36 343	29 672	32 547	29 193	27 460	26 848
0603 1010	Růže řezané	292	961	2 202	1 727	1 022	1 894	2 428
0603 1020	Karafiáty řezané	390	574	894	2 707	999	1 236	999
0603 1030	Orchideje řezané	307	638	530	233	119	204	188
0603 1040	Gladioly řezané	1	433	-	-	1	2	5
0603 1050	Chryzantémy řez.	43	308	253	680	415	714	1 080
0603 1080	Ost. řezané květiny	143	596	395	1 077	812	1 466	1 635
0603 9000	Květiny sušené a upravované	3 279	2 625	2 205	2 599	3 463	4 066	4 087
0603	Celkem	4 955	6 407	7 122	10 303	7 562	9 582	10 422
0604 9190	Listí, větve, výhony čerstvé	5 519	7 836	6 464	3 591	3 839	3 347	8 661
0604 9910	Listí, větve, výhony sušené	1 622	855	2 636	1 792	2 697	3 468	6 016
0604 9990	Listí, větve, výhony sušené upravované	9 546	13 480	18 809	16 388	16 017	14 820	10 376
0604	Celkem	16 687	22 171	27 909	21 771	22 553	21 635	25 053
1209 3000	Osiva bylin pro květy	6 190	4 154	4 498	5 105	6 242	6 085	7 515
1209 9991	Osiva květin ostatní	5 550	4 107	8 885	15 643	6 909	10 416	14 188
1209	Celkem	11 740	8 261	13 383	20 748	13 151	16 501	21 703
	VÝVOZ CELKEM	77 857	75 573	81 642	88 465	73 605	78 813	89 578

Pramen: Celní statistika

Dovoz a vývoz řezaných květin

Řezané květiny byly v roce 2001 do ČR dovezeny cca ze 70 zemí světa. Dominantní pozici zaujímá Nizozemsko, odkud se v uvedeném roce dovezly do ČR květiny v celkové hodnotě 625,7 mil. Kč, což představuje téměř 76 % celkového dovozu řezaných květin. Mezi další významnější exportéry patří Kolumbie (7,3 %), Izrael (3,9 %) a Thajsko (3,7 %).

Dovoz řezaných květin do ČR v roce 2001 podle států (v tis. Kč)

Země	Růže	Karafiáty	Orchideje	Gladioly	Chryzantémy	Ostatní řezané květiny	Květiny sušené a upravované	Celkem
Celkem	232 393	123 987	52 866	2 413	73 124	339 400	6 888	831 069
Z toho:								
Belgie	1	18	-	-	-	2	-	21
Ekvádor	2 728	4 671	-	-	-	10 879	25	18 303
Francie	14	-	-	1	-	28	46	89
Itálie	19	2 444	-	29	60	1 397	319	4 269
Izrael	5 089	8 469	33	63	1 056	17 418	7	32 135
Jižní Afrika	25	-	26	-	-	922	972	1 946
Keňa	6 344	12	-	-	-	895	-	7 251
Kolumbie	649	59 321	-	-	-	835	14	60 819
Maroko	-	2 133	-	2	-	104	-	2 239
Mauritius	-	-	681	-	-	116	-	797
Německo	7 418	636	411	52	1 246	5 567	1 584	16 913
Nizozemsko	208 613	41 439	20 776	2 211	70 723	281 420	511	625 692
Polsko	-	-	-	-	-	163	951	1 115
Slovensko	-	11	-	-	33	17 208	314	17 567
Španělsko	4	4 022	-	55	-	40	359	4 479
Thajsko	-	38	30 821	-	-	79	21	30 959
USA	5	32	1	-	-	44	98	180
Zimbabwe	142	-	-	-	1	1 187	-	1 331

Pramen: Celní statistika

Hodnoty dovozu se pravidelně zvyšují u růží a chryzantém. Tato skutečnost souvisí s oblíbeností těchto druhů na trhu a celoroční vyrovnanou poptávkou. U růží, karafiátů, orchidejí a chryzantém je dovoz uskutečňován téměř rovnoměrně po celý rok. Gladioly jsou importovány především v letních měsících (červenec až září) a sušené a upravované květiny zejména v únoru, v menším množství v březnu až květnu.

Při dovozu květin na naše území jsou využívány dva typy dopravy, a to doprava silniční a letecká. Letecky jsou dopravovány zásilky orchidejí z Thajska a z dalších zemí amerického, asijského i afrického kontinentu, přeprava silniční je využívána v rámci Evropy. Květiny jsou transportovány v kamionech se speciálním chladírenským zařízením, které udržuje řezané květy při teplotě do 4° C.

Vývoz řezaných květin z ČR byl v roce 2001 realizován v celkové hodnotě 10,4 mil. Kč do dvanácti států, z toho více než polovinu tvořil export na Slovensko. Oproti roku 2000 se vývoz zvýšil o 8,8 %. U vývozu řezaných květin dominují květiny sušené a upravované, jejichž podstatná část byla exportována do Německa.

Vývoz řezaných květin z ČR v roce 2001 podle států (v tis. Kč)

Země	Růže	Karafiáty	Orchideje	Gladioly	Chryzantémy	Ostatní řezané květiny	Květiny sušené a upravené	Celkem
Celkem	2 428	999	188	5	1 080	1 635	4 087	10 422
Z toho:								
Německo	-	-	-	-	-	-	3 351	3 351
Litva	25	35	-	-	-	-	-	60
Lotyšsko	253	70	22	-	39	190	-	574
Polsko	-	-	-	-	-	-	101	101
Rakousko	3	-	-	-	-	-	1	4
Slovensko	2 147	894	166	5	1 041	1 445	369	6 067
Velká Británie	-	-	-	-	-	-	250	250

Pramen: Celní statistika

Dovoz a vývoz hrnkových květin

Dovoz hrnkových květin se neustále zvyšuje, průměrné meziroční procentuální přírůstky se pohybují zhruba od 20 do 30 %. Téměř veškerý import květin hrnkových a mladých rostlin do ČR byl v roce 2001 realizován z Nizozemska. Přestože v posledních třech letech došlo k mírnému poklesu podílu nizozemských dovozců, patří stále k nejvýznamnějším dovozcům. V roce 2001 se Nizozemsko podílelo na dovozu hrnkových květin do ČR 71 % (v roce 1994 to bylo 93 %).

Markantní růst dovozu můžeme v posledních letech vysledovat u skupiny ostatní živé rostliny a nezakořenělé řízky. Důvodem je zvýšený zájem zahradníků o řízky záhonových a balkónových květin populárních druhů jako jsou pelargonie, impatiens, chryzantémy, saintpaulie atd. Naopak mírný pokles dovozu mladých rostlin nasvědčuje preferenci levnějšího nákupu nezakořenělých řízků a jejich dopěstování před nákupem mladé sadby.

Dovoz hrnkových květin do ČR v roce 2001 podle států (v tis. Kč)

Země	Nekořenovité řízky	Venkovní jednoleté	Mladé rostliny	Hrnkové kvetoucí	Hrnkové nekvetoucí	Celkem
Celkem	7 754	37 526	15 204	149 052	167 413	376 949
Z toho:						
Belgie	61	3	-	69	479	613
Dánsko	-	32	102	38 773	9 352	48 259
Francie	137	15	173	-	20	346
Itálie	335	2 389	-	-	4 248	6 972
Izrael	804	399	159	77	4	1 443
Keňa	2 038	-	-	-	-	2 038
KLDR	330	447	-	-	-	777
Maďarsko	26	-	15	-	-	41
Německo	2 071	9 745	1 684	12 332	12 671	39 243
Nizozemsko	1 036	20 131	9 416	96 664	138 996	266 242
Polsko	2	163	155	137	24	481
Rakousko	284	-	-	322	234	839
Singapur	267	2	932	-	377	1 577
Slovensko	-	4 187	697	627	228	5 740
Španělsko	236	-	652	-	300	1 188

Pramen: Celní statistika

Vývoz hrnkových květin klesl v roce 2001 ve srovnání s rokem předcházejícím o 2,2 % a byl realizován celkem do 24 států. Mezi nejvýznamnější země, kam směřovaly naše výpěstky, se řadí Německo se 43,7% a Slovensko s 30,6% podílem na celkovém vývozu. Podíl realizovaného vývozu na dovozu činil 7,1 %.

Vývoz se během posledních tří let zvyšuje pouze u venkovních jednoletých rostlin. Export této položky se realizuje především do sousedního Německa a na Slovensko. Další významnou komoditou našeho vývozu jsou hrnkové rostliny nekvetoucí s 34,2% podílem, směřující zejména na Slovensko a do Rakouska.

Vývoz hrnkových květin z ČR v roce 2001 podle států (v tis. Kč)

Země	Nekořenovité řízký	Venkovní jednoleté	Mladé rostliny	Hrnkové kvetoucí	Hrnkové nekvetoucí	Celkem
Celkem	944	10 497	3 158	3 063	9 186	26 848
Z toho:						
Chorvatsko	44	268	-	-	46	358
Litva	-	-	-	67	181	248
Lotyšsko	15	-	-	152	374	526
Maďarsko	-	625	-	-	-	625
Německo	497	7 741	2 398	-	531	11 733
Nizozemsko	12	-	127	-	47	186
Polsko	-	-	-	63	1 335	1 398
Rakousko	13	-	154	5	1 574	1 747
Slovensko	362	1 863	456	1 502	4 026	8 209
Slovinsko	-	-	-	-	343	343
Ukrajina	-	-	-	10	188	197

Pramen: Celní statistika

Dovoz a vývoz cibulí a hlíz květin ve vegetačním klidu

Dovoz této skupiny dosáhl v roce 2001 celkové hodnoty 84,5 mil. Kč, což představuje nárůst 13,5 % oproti předcházejícímu roku. Nejvíce se na tomto dovozu podílí dovoz cibulí a hlíz květin ve vegetačním klidu (94 %), přičemž hlavním exportérem je Nizozemsko s 86% podílem.

Dovoz cibulí a hlíz květin ve vegetačním klidu do ČR v roce 2001 podle států (v tis. Kč)

Země	Hyacinty	Narcisy	Tulipány	Gladioly	Ostatní	Celkem
Celkem	4 048	6 943	15 380	6 842	45 917	79 131
Z toho:						
Belgie	-	-	-	-	1 560	1 560
Čína	-	-	-	-	392	392
Německo	235	564	2 234	661	5 018	8 712
Nizozemsko	3 813	6 379	13 146	6 181	38 650	68 170
Turecko	-	-	-	-	140	140

Pramen: Celní statistika

Podíl vývozu na uskutečněném dovozu této skupiny činil v roce 2001 pouhá 4 %. Největším odběratelem je Slovensko, kam bylo vyvezeno 81 % produkce.

Vývoz cibulí a hlíz květin ve vegetačním klidu do ČR v roce 2001 podle států (v tis. Kč)

Země	Hyacinty	Narcisy	Tulipány	Gladioly	Ostatní	Celkem
Celkem	102	214	1 092	160	1 756	3 324
Z toho:						
Nizozemsko	-	-	538	-	42	580
Německo	28	-	-	-	-	28
Rakousko	-	10	-	-	-	10
Slovensko	74	204	554	152	1 714	2 698
Velká Británie	-	-	-	8	-	8

Pramen: Celní statistika

Dovoz a vývoz osiv květin

V roce 2001 poklesl v porovnání s rokem 2000 dovoz osiv květin o 21,5 % na celkovou hodnotu 20,7 mil. Kč. Naproti tomu vývoz této komodity vzrostl v uvedeném období o 5,2 mil. Kč na 21,7 mil. Kč. Z přehledu je zřejmé, že třemi největšími dovozci do ČR jsou Nizozemsko, Německo a Francie, přičemž primát drží se 40 % Nizozemsko. Export směřoval zejména na Slovensko, dále do Německa a Rakouska.

Dovoz osiv bylin pro květy a osiv květin do ČR v roce 2001 podle zemí (v tis. Kč)

Země	Osivo bylin pro květy	Osivo květin ostatní	Celkem
Celkem	12 514	8 201	20 714
Z toho:			
Francie	166	1 182	1 348
Čína	129	68	197
Guatemala	325	148	473
Itálie	194	20	214
Maďarsko	-	40	40
Malta	-	326	326
Německo	4 852	2 011	6 863
Nizozemsko	5 649	2 667	8 316
Polsko	-	212	212
Rakousko	-	468	468
Slovensko	21	494	515
USA	778	-	778
Velká Británie	229	68	297

Pramen: Celní statistika

Vývoz osiv bylin pro květy a osiv květin z ČR v roce 2001 podle zemí (v tis. Kč)

Země	Osiva bylin pro květy	Osiva květin ostatní	Celkem
Celkem	7 515	14 188	21 703
Z toho:			
Estonsko	289	2	291
Litva	33	9	42
Nizozemsko	555	673	1 228
Německo	3 034	442	3 476
Polsko	271	2 883	3 154
Rakousko	-	3 209	3 209
Rusko	318	-	318
Slovensko	2 981	6 958	9 939

Pramen: Celní statistika

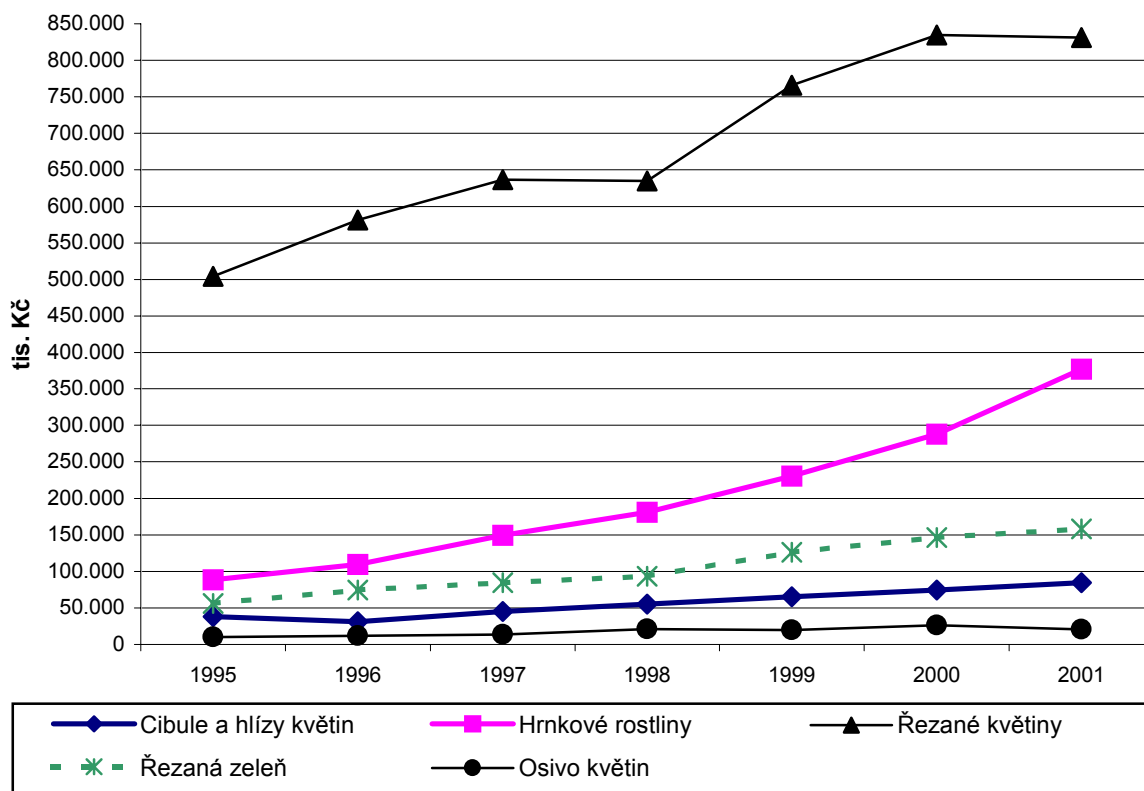
PŘEHLED O UŽITÍ KVĚTIN

Bilance produkce a užití květin v ČR (v mil. Kč)

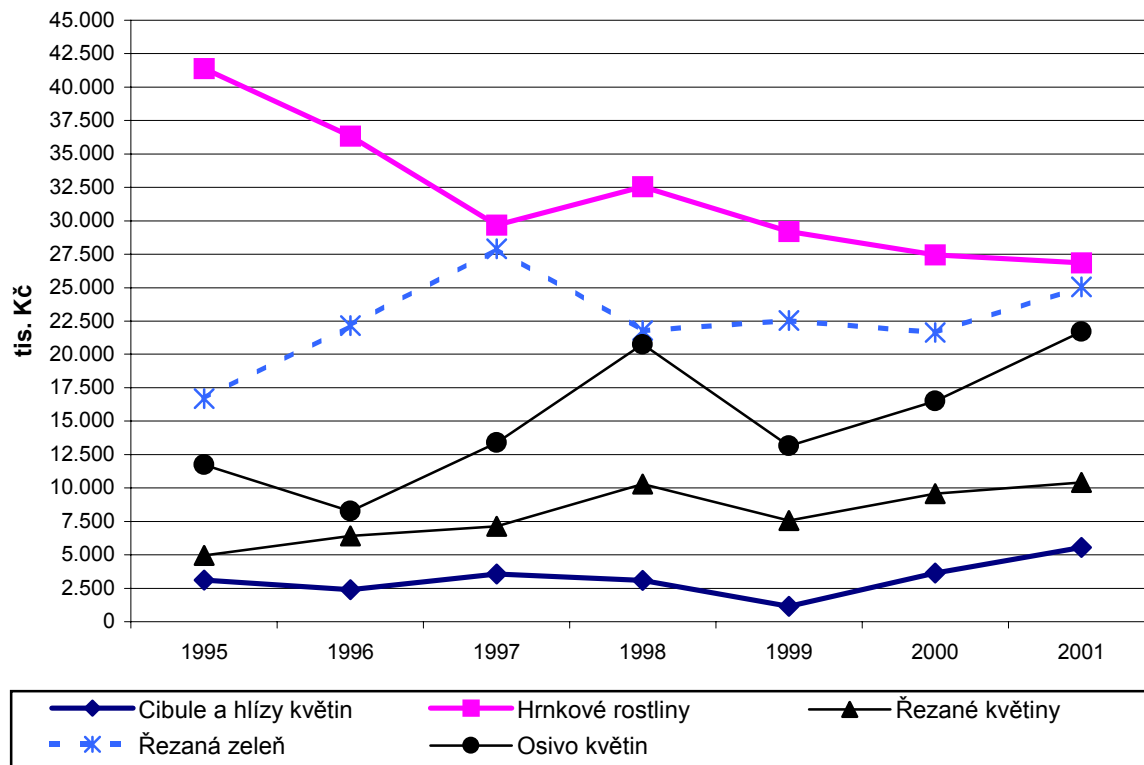
Zdroje	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Tuzemská produkce	650	640	660	740	840	1 011
Dovoz	697	808	929	985	1 207	1 369
Celková nabídka	1 347	1 448	1 589	1 725	2 047	2 380
Prodej do obchodní sítě	1 269	1 372	1 507	1 637	1 973	2 301
Vývoz	78	76	82	88	74	79
Celkové užití	1 347	1 448	1 589	1 725	2 047	2 380

Pramen: Celní statistika, Svaz květinářů a floristů

Vývoj dovozů jednotlivých skupin okrasných rostlin do ČR

Vývoj vývozu jednotlivých skupin okrasných rostlin z ČR

Část B – OKRASNÉ DŘEVINY

Základní pojmy

– Podnožové školky

jsou specializované podniky, které se téměř výhradně zabývají pěstováním podnoží pro štěpování. Označení „školky pláňat“ se sice často používá, ale není vhodné, protože největší část ovocných a růžových podnoží nejsou plané druhy ve vlastním smyslu toho slova, nýbrž potomstvo výběrů nebo zahradnických šlechtění.

– Školky mladých rostlin

jsou specializované podniky, které se zabývají téměř výhradně produkcí mladých rostlin okrasných dřevin, množených jak vegetativně (tj. řízkováním a roubováním), tak generativně (tj. výsevem osiva). Do této kategorie je třeba zařadit také školky, které se specializují na množení „vřesovištních rostlin“.

– Ovocné školky

Dnes již neexistují čistě ovocnářské školky, až na nemnohé výjimky. Zpravidla jsou jen více či méně významným odvětvím školek vzrostlých stromů, které používají téměř výlučně autovegetativních a xenovegetativních metod množení k produkci četných druhů a forem.

– Školky okrasných dřevin

jsou to všechny školky, které pěstují více či méně široký sortiment všech skupin okrasných dřevin do konečné prodejní velikosti. Nezáleží na tom, jestli se jedná již o tzv. zasílatelské školky nebo podniky s konečným prodejem.

– Školky vzrostlých stromů

jsou to specializované školkařské závody, které se zabývají produkcí přesazovaných listnatých (alejových) a jehličnatých stromů, dále produkcí soliterních keřů ve volné půdě nebo v kontejnerech. V mnoha případech i tyto školky pěstují tržní sortiment okrasných dřevin do prodejní velikosti. Školky jsou vybaveny speciální mechanizací na přesazování, dobývání, balení a transport vzrostlých dřevin.

– Školky trvalek

jsou specializované školkařské podniky, které produkují převážně trvalky (pereny) v kontejnerech i ve volné půdě, dále skalničky, okrasné trávy, bambusy, kapradiny, případně i cibulnaté a hlíznaté rostliny.

– Růžové školky

označují se tak nemnohé speciální podniky, které pěstují výlučně nebo převážně jen růže. Často se tyto podniky zabývají i šlechtěním nových odrůd. Většina růží je ovšem pěstována ve školkách vzrostlých dřevin.

– Lesnické školky

pěstují lesní dřeviny k prodeji státním i soukromým lesním závodům. Jsou to vysloveně speciální podniky, které se však ve stále větší míře zabývají také pěstováním planých a nivních rostlin.

Toto rozdělení, které se opírá výlučně o produkci dřevin, se může rozšířit podle odbytových cest, a to takto:

– Výrobní podniky (sortimentní školky)

dodávají široký sortiment z vlastní produkce i přikoupené zboží výhradně nebo převážně překupníkům (školkám, hřbitovním zahradníkům, pro zahradní a krajinářskou tvorbu i balící podniky pro zasílatelské obchody a obchodní domy), ale také komunálními podnikům a úřadům.

– Podniky s konečným prodejem

prodávají svou produkci a přikoupené zboží převážně konečnému spotřebiteli (mj. majitelům zahrad, obcím, městům a dalším).

– **Zahradní centra**

jsou samostatné podniky, oddělení stavebních tržnic a nově vznikajících obchodních řetězců nebo jsou součástí tradiční školky, která nabízí k odbytu dřeviny, další venkovní a pokojové rostliny, květinové cibule, semena a zahradnické potřeby formou samoobsluhy.

– **Exportní školky**

nabízejí k prodeji vlastní produkci a přikoupené zboží zcela nebo částečně v zahraničí.

– **Agentury rostlin**

nemají již samy o sobě mnoho společného s pojmem školka, opírají však často své podnikání o více či méně obsáhlou vlastní produkci. Neprovozují často obchod s dřevinami, které jsou určeny pro konečný prodej zákazníkům všeho druhu v tuzemsku i v zahraničí, ale nabízejí zahradním centrům a zahradnickým oddělením stavebních a kutilských tržnic kompletní program, který zahrnuje vedle rostlin všeho druhu také zahradnické příslušenství.

EVROPSKÝ TRH

Informace v této kapitole se týkají především údajů mezinárodní zahradnické statistiky a údajů ze studií Ústřední marketingové společnosti německého agrárního hospodářství, které však nezahrnují informace o všech evropských producentech okrasných dřevin. Dále ne vždy se dají uvedené údaje navzájem porovnávat, neboť se týkají nezřídka různých let a pocházejí z nejrůznějších pramenů. Z dostupných údajů je patrné, že v západní Evropě dochází v posledních letech v sektoru školkařství k pozitivnímu rozvoji ploch, produkce i obchodu.

Školkařská produkce ve vybraných evropských zemích

Německo

Vedle regionálně roztroušených školek, jejichž produkce se orientuje na místní poptávku, existují velká školkařská střediska, zásobující především velkoobchodní odběratele (Šlesvicko - Holštýnsko, Wesser Ems, Dolní Porýní, Steinfurth). Součástí marketingu je neustále pokračující dělba práce mezi množitelstvími a školkami s dalším pěstováním. Specializace na určité skupiny produktů na obzvláště výhodných stanovištích je proces, který je charakteristický i pro další země Evropského společenství. Významnou podporu trhu zajišťuje svým členům Svaz německých školek.

Podle analýz trhu z roku 1991 se na celkovém objemu prodeje podílejí 48 % tradiční pěstební oblasti, přičemž s hlediska velikosti podniků se 5 % školek s rozlohou větší než 20 ha podílí na celkovém odbytu téměř 23 %. Z hlediska podílu různých druhů dřevin na celkovém odbytu je situace následující: alejové stromy a odrostky 13,8 %, okrasné keře 13 %, jehličnaté dřeviny 12,1 %, ovocné dřeviny 11,1 %. Skupina okrasných keřů a alejových stromů a odrostků byla ještě rozdělena na rostliny až dvakrát přeškolkované a dřeviny nejméně třikrát přeškolkované.

Belgie

Země je tradičně silně orientována na zahraniční obchod, a to i v sektoru zahradnictví. V zemi je šest velkých školkařských oblastí, z nichž nejvýznamnější je Wetteren. Zde jsou na 1 100 ha pěstovány převážně okrasné dřeviny, růže a ovocné dřeviny. V prostoru Madlegem-Brügge produkuje 90 podniků na ploše 900 ha převážně lesní dřeviny. V Heistop-den-Berg a v severní Belgii se pěstují velké okrasné rostliny a solitérní dřeviny z části v kontejnerech. V západních Flandrech v oblasti Ledain Brunehout se pěstují převážně okrasné dřeviny.

Přehled pěstitelských ploch školek v Belgii (ha)

Ukazatel	1989	1990	1991
Hrnkové rostliny	1 599	1 653	1 859
Lesní dřeviny	947	906	987
Ovocné dřeviny	641	676	731
Celkem	3 187	3 235	3 613
Pod sklem a folií	-	16	18

Pramen: Stand und Entwicklung der Baumschulen in Europa

Dánsko

Tato země vykazuje vysoký stupeň zahradnické produkce, která je podporována i příznivou klimatickou a zeměpisnou polohou. V zemi je asi 275 školkařských firem, které v roce 1993 obhospodařovaly plochu 3 117 ha. Počet školkařských podniků a celková pěstební plocha se v posledních 15 letech značně snížily, zatímco průměrná pěstební plocha v podniku vzrostla od roku 1980 ze 7,9 ha na průměrných 10,3 ha. Vysoký stav zahradnické produkce vede nejen k dalekosáhlému samozásobování, ale je do značné míry i předmětem zahraničního obchodu. Hlavním odběratelem školkařské produkce bylo zejména Švédsko, avšak od roku 1991 ho vystřídal Německo.

Finsko

Tato země je na evropském trhu spíše dovozcem, neboť v zemi se věnuje hodně pozornosti veřejné zeleni a vlastní produkce nestačí pokrýt domácí potřebu. Výroba je zajišťována asi 200 školkami s celkovou výměrou 700 ha, z nichž 112 ha jsou ovocné dřeviny, 364 ha okrasné dřeviny, 20 ha trvalky a zbytek jsou úhory nebo jinak využívané plochy. Téměř 60 % potřeby okrasných dřevin bylo v nedávné minulosti importováno. Podmínkou pro import je dostatečná mrazuvzdornost rostlin.

Francie

Je to země se starou zahradní kulturou, bohatou na tradice. Podle šetření z roku 1990 bylo ve Francii 4 700 školek, které obhospodařovaly plochu 15 200 ha, z toho 10 300 ha představovaly okrasné dřeviny, 3 500 ovocné dřeviny a 2 400 lesní dřeviny. V zemi je značné zastoupení drobných firem. Výměru do 0,6 ha má 28 % firem, od 0,5 do 1 ha 12 % firem, výměrou 1 - 2 ha se prezentuje 24 % a přes 2 ha 36 % firem. Přestože školky na veškeré zahradnické využívané ploše zaujímají podíl 77 %, na celkovém obrátu tohoto odvětví se podílí pouze 38 %. Školky jsou ve Francii rozmístěny ve všech departmentech především v okolí Paříže, avšak dvě střediska s velmi dlouhou tradicí v Orleans a Angers mají nadregionální význam. V Orleansu existuje cca 150 školek s celkovou plochou 1 200 ha, s průměrnou velikostí podniku většinou mezi 2 – 5 ha. V prostoru Orleans se vedle mladých rostlin všeho druhu provozuje ve velkém objemu pěstování ovocných podnoží. Exportní společenství „Plantorex“ expeduje výrobky členských podniků výhradně do zahraničí, především do západní Evropy. V Anjou (především v blízkosti Angers) se pro školkařské dřeviny pěstují na přibližně 1 000 ha ovocné a růžové podnože, ovocné a okrasné rostliny i mladé rostliny všeho druhu. Pěstuje se zde asi 17 % francouzské produkce, určené převážně pro export.

Velká Británie

Pěstování okrasných dřevin má významné postavení. V roce 1989 dosahovala plocha školek 7 120 ha a školkařské výrobky zaujímaly téměř polovinu celkového odbytu okrasných rostlin. Přes neustálé rozšiřování vlastních školkařských ploch je Velká Británie jednou z nejvýznamnějších importních zemí. Školkařské výrobky jsou dováženy především z Nizozemska, Belgie, Lucemburska a Německa.

Itálie

Klimatické podmínky zde umožňují pěstování široké škály dřevin. Podle údajů státního italského institutu zahraničního obchodu ICE byly pěstitelské plochy rozděleny na jednotlivé pěstitelské regiony, a to Toskánsko s 4 400 ha, Emilia–Romagna s 2 100 ha, Lombardie s 1 835 ha a Piemont s 958 ha. Z celkové plochy připadá 32 % na jehličnany, 31 % na stálezelené stromy a keře, 21 % na opadavé stromy, 6 % na růže, po 4 % na opadavé keře a ovocné stromy a 2 % na pnoucí nebo jiné rostliny.

Nizozemsko

Nizozemsko patří v Evropě k nejvýznamnějším zemím se zahradnickou produkcí, především díky příznivým klimatickým podmínkám, vysoké kvalitě produkce a výkonnému managementu. Produkce školkařských podniků představuje však při porovnání s produkcí a prodejem okrasných rostlin a zelenin nepodstatnou část. Přesto se však na světovém obchodu s tímto zbožím podílí asi 25 %. Výrobci jsou zde dobře odborně organizováni a poradenství i vysoká kontrola produkce má mnohaletou tradici. Nizozemská školkařská produkce je charakterizována dvěma faktory, a to mimořádně nepatrnou průměrnou velikostí podniků a vysokým podílem exportu. V Nizozemsku se školky koncentrují v určitých oblastech. Nejznámější a pro export nejdůležitější školkařskou oblastí je Boskoop, na objem je největší Noord–Brabant.

Rakousko

V celé zemi bylo v 90. letech registrováno kolem 2 250 zahradnických podniků s celkovou plochou 2 900 ha. Z tohoto počtu se školkařskou výrobou zabývalo asi 31 %. Rakouské zahradnictví je spíše malostrukturní. Převažují zde malovýrobní podniky (téměř 75 %), které obhospodařují v průměru méně než 1 ha zahradní plochy, pouze 80 podniků má více než 5 ha. Na tyto podniky připadá však 42 % veškeré zahradnické užitkové plochy, zatímco podniky pod 1 ha obhospodařují pouhých 20 %. Rostoucí význam přísluší především plochám pod sklem, které jsou v posledních letech rozšiřovány. Školkařské podniky jsou rozmístěny především v Dolním a Horním Rakousku, Štýrsku a v okolí Vídně.

Školkařská produkce v Rakousku (rok 1991)

Druh okrasné dřeviny	Školky celkem ks	Podniky s převažující školkařskou produkcí ks	Zahradnické podniky ks
Růže	2 093 666	2 013 816	79 850
Listnaté stromy	986 414	962 657	23 760
Listnaté keře	4 398 003	4 350 723	47 280
Jehličnany	1 627 955	1 520 690	107 265
Popínavé rostliny	225 652	222 932	2 700
Špičáky listnaté	1 662 330	1 637 490	24 840
Špičáky jehličnaté	1 203 198	1 140 698	62 500
Trvalky a skalničky	2 317 670	2 156 870	160 800
Pokryvné rostliny	3 912 720	3 613 820	298 900
Lesní dřeviny	6 298 450	6 295 400	3 050

Pramen: Stand und Entwicklung der Baumschulen in Europa, 1991

Švédsko

Vzhledem ke klimatickým podmínkám je většina školek umístěna na jihu země. Podle statistického šetření z počátku 90. let bylo ve Švédsku 330 školek, z nichž 246 se zabývalo pěstováním rostlin s baly a 84 produkcí rostlin v kontejnerech. Celková produkční plocha představovala 745,2 ha. Přestože produkují více než 14 mil. rostlin ročně, je do země importováno asi 2 mil. okrasných keřů, cca 600 tis. jehličnatých dřevin a cca 100 tis. listnatých dřevin. Hlavními importéry jsou Nizozemsko, Dánsko a Německo.

Švýcarsko

Školkařská produkce a perenařské zahradnictví zaujímá přibližně 750 ha, na ploše 430 ha se produkují okrasné dřeviny a trvalky pro vlastní potřebu. Jedná se o malé podniky převážně do 5 ha, jejichž celkový finanční obrat není příliš vysoký. Podniky jsou rozděleny po celém středozemí mezi Bodamským a Ženevským jezerem. U většiny školek jde o smíšené podniky, pouze u ovocných dřevin existuje těžiště pěstování v severovýchodním Švýcarsku. Jako hlavní problém švýcarských školek se jeví zajištění pěstebních ploch, protože školky nebyly jasně definovány jako součást zemědělství, z čehož vyplývají problémy při povolování školek v zemědělských oblastech.

PĚSTOVÁNÍ OKRASNÝCH DŘEVIN V ČR

Vývoj školkařské výroby

Školkařská produkce je součástí základní zemědělské prvovýroby. Produkty tohoto odvětví slouží jak k okrasným účelům, tak v současné době především k naplnění revitalizačních programů, např. budování systémů ekologické stability, revitalizace vodních toků, obnovy vesnice, apod. Dostatek školkařských výpěstků v odpovídající skladbě a kvalitě je základním předpokladem pro budování všech typů zeleně. Ve školkařské praxi je produkován široký sortiment domácích (autochtonních) a introdukovaných či importovaných (alochtonních) dřevin. V současné době je ve školkařské praxi zařazeno do výroby přibližně 3 000 taxonů dřevin a přibližně 2 500 taxonů peren a skalniček. Rozvoj produkce školkařských výpěstků v kontejnerech umožňuje rozložení odbytu těchto výpěstků do celého vegetačního období. Přesto se hlavní termíny odbytu školkařských výpěstků soustřeďují na jarní a podzimní období, a to v poměru 60 % ku 30 %.

Po roce 1989 zaznamenalo školkařství v ČR obdobný vývoj jako tomu bylo i v celém národním hospodářství. Navíc, v důsledku restitucí a restrukturalizace majetkoprávních vztahů, došlo v letech 1990 až 1993 k významnému poklesu poptávky po výpěstcích školkařských závodů až o 60 %. Od roku 1993 se tempo poklesu zastavilo a v současné době je možno zaznamenat i částečný nárůst výroby.

Po roce 1993 vznikla v ČR řada malých školek rodinného charakteru, přesto však rozhodující část produkce zůstala soustředěna ve struktuře původních větších provozů. Postupem let se zvyšovala produkce, což se zvláště významně projevilo v nárůstu objemu tržeb. V porovnání s minulými roky je v současné době zaznamenán i mírný nárůst počtu pracovníků ve školkařské výrobě a zvýšení produkce jednotlivých skupin školkařských výpěstků. Tyto výrazné trendy ve školkařské výrobě, tzn. snížení zaškolovaných ploch v ČR na jedné straně a v posledních dvou letech zvýšení ploch pro produkci dřevin v kontejnerech na straně druhé a ve finále pak zvýšení objemu produkce všech skupin školkařských výpěstků, lze vysvětlit následovně:

- Konkurenceschopnost a odbytové možnosti
 - zvýšení intenzity výroby v okrasných školkách jak při pěstování ve volné půdě tak především v kontejnerech, a tím nepřímo i zlepšení kvality dřevin domácí produkce jako důsledek konkurence mezi výrobci a hlavně jako důsledek aktivit dovozců školkařských výpěstků ze zemí EU,
 - zvýšené požadavky obchodních a realizačních podniků na kontejnerované výpěstky a upřednostňování okrasných dřevin v kontejnerech ze strany potenciálních odběratelů,
 - současná dostupnost vysoce kvalitních pěstebních substrátů včetně hnojiv jak zásobních tak tekutých pro kontejnerové kultury.
- Tržně-ekonomické hledisko a pracovní náročnost
 - vyšší pracovní náročnost při kultivaci dřevin ve volné půdě,
 - vysoké náklady na speciální mechanizaci pro školkování, přesazování a dobývání dřevin,
 - zaplevelení a s tím spojené náklady na chemické (herbicidní) přípravky při likvidaci plevelů ve volné půdě jsou vyšší než při likvidaci plevelů u kultur v kontejnerech.

Bez ohledu na vyšší vstupní investice při zakládání a technickém vybavení kontejnerových ploch je technologie pěstování dřevin v kontejnerech vhodnější především pro menší školky.

Současný stav školkařství

Údaje o produkci školkařských výpěstků v roce 2000 poskytlo 154 organizací, z toho školkařskou výrobou se zabývalo 128 podniků, zbývajících 26 organizací jsou zařízení středních a vysokých škol a dále obchodní a realizační firmy, které podstatnou část školkařských výpěstků nakupují. Tyto organizace byly z 93 % privatizovány. Ve státním sektoru zůstávají nadále především školkařská střediska, spadající pod vysoké školy a střední odborné školy. Z celkového počtu 128 školek je cca ve 20 školkách soustředěno přibližně 70 % výrobních kapacit i celkového objemu produkce školkařských výpěstků.

V roce 2000 měly školkařské závody k dispozici celkem 1 085,1 ha pozemků. Školkařské výpěstky byly v uvedeném roce produkovány na výměře 695 ha, z toho bylo 571,8 ha volné půdy a 123,2 ha pro kontejnerovanou výrobu. Z celkové výměry 571,8 ha zaškolkované volné půdy se okrasné dřeviny produkovaly na výměře 383,1 ha. Na zbývajících venkovních plochách byly produkovány růže (30,2 ha), ovocné dřeviny (57,2 ha) a lesní dřeviny (101,4 ha).

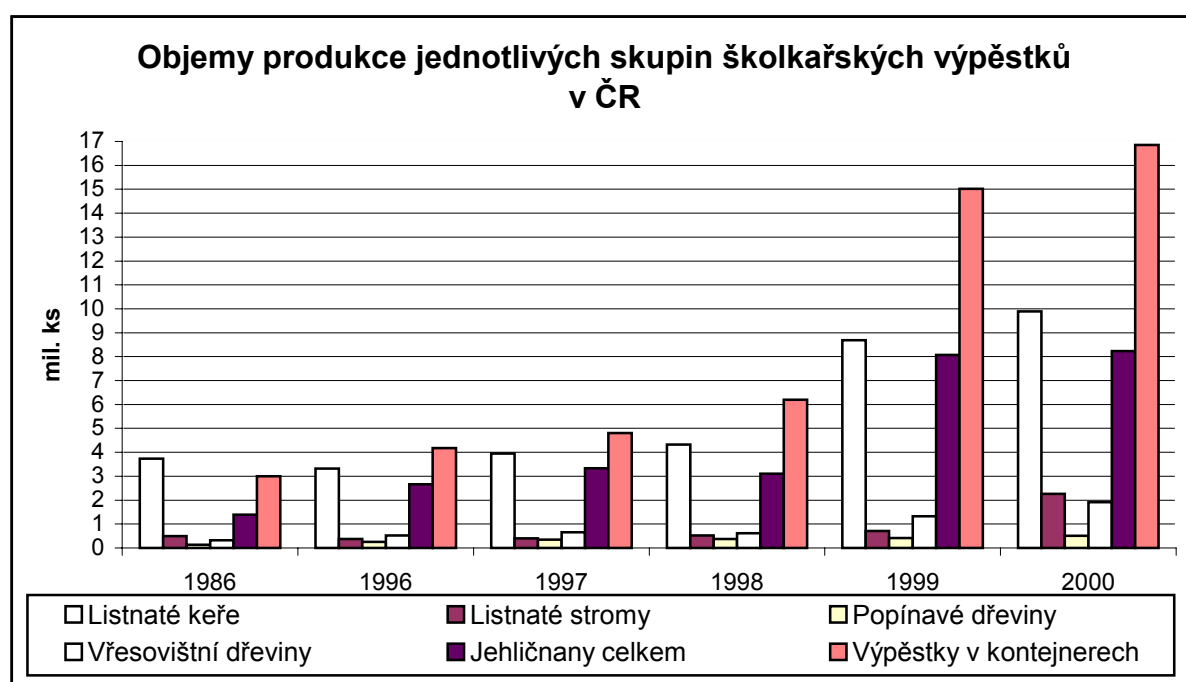
Je však třeba podotknout, že na této vykazované ploše pro produkci tzv. lesních dřevin byly vyprodukované převážně domácí (autochtonní) druhy listnatých a jehličnatých stromů, které jsou dále dopěstovány do větších velikostí. Využívají se pak jednak pro revitalizační programy a jednak pro ozelenění různých typů sídelních útvarů. Mladé semenáče lesních dřevin jsou také dále využívány ve školkařských podnicích jako podnožový materiál pro roubování a očkování dřevin. V předloženém statistickém šetření nejsou tedy zahrnuty údaje z lesních školek o produkci lesních sazenic, určených k zalesňování.

Vedle venkovních pěstebních ploch měly školkařské závody k dispozici 16,6 ha zasklených ploch, 7,7 ha vysokých foliových krytů a 4,8 ha pařeništních ploch.

Okrasné školkařství v ČR a základní údaje o výrobní základně

Ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Počet organizací	104	118	138	151	147	154
Počet pracovníků	913	968	1 029	947	996	1 025
Celková výměra školek v ha	878,2	932,7	1 126,4	1 055,1	1 020,8	1 085,1
Z toho:						
- Zaškolkovaná plocha celkem v ha	593,5	618,0	767,7	781,9	793,3	695,0
- Plocha pro produkci dřevin v kontejnerech v ha	96,4	102,0	116,0	98,1	99,0	123,2
Tuzemská produkce v mil. Kč (objem tržeb)	197	223	281	299	313	358

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Produkce školkařských výpěstků

Pozitivní trend spojený s růstem produkce všech skupin školkařských výpěstků pokračoval i v roce 2000. Jako vysoce pozitivní ukazatel lze označit výrazné zvýšení produkce listnatých stromů především ve volné půdě. Rovněž byl (v porovnání s rokem 1999) zaznamenán výrazný nárůst produkce vřesovištních dřevin (o 44,4 %), listnatých keřů (o 13,8 %) a růží ve volné půdě (o 60,9 %). Produkce růží v kontejnerech se v roce 2000 téměř zdvojnásobila. Produkce dřevin v kontejnerech se zvýšila o 12,1 %.

Produkce jednotlivých skupin školkařských výpěstků v ČR (mil. ks)

Ukazatel	1986	1996	1997	1998	1999	2000
Listnaté keře	3,74	3,32	3,95	4,33	8,69	9,89
Listnaté stromy	0,50	0,38	0,40	0,52	0,71	2,26
Popínavé dřeviny	0,13	0,25	0,35	0,38	0,41	0,51
Vřesovištní dřeviny	0,32	0,52	0,66	0,62	1,33	1,92
Jehličnany celkem	1,39	2,66	3,33	3,11	8,07	8,23
Výpěstky v kontejnerech*	3,00	4,17	4,80	6,20	15,02	16,85

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Poznámka: * včetně produkce trvalek a skalniček v hrnkách

Struktura produkce školkařských výpěstků v ČR v roce 2000 (mil. ks)

Název	Produkce z volné půdy	Produkce v kontejnerech	Produkce celkem
Okrasné keře opadavé a stálezelené	3,02	6,87	9,89
Listnaté stromy	2,03	0,23	2,26
Popínavé dřeviny	0,01	0,50	0,51
Vřesovištní dřeviny	0,33	1,59	1,92
Jehličnaté keře	0,87	4,16	5,03
Jehličnaté stromy	1,38	1,82	3,20
Růže	1,65	0,09	1,73
Trvalky a skalničky	-	1,58	1,58

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Struktura produkce listnatých stromů podle tvaru a velikosti stromů v jednotlivých skupinách výpěstků v roce 2000 (tis. ks)

Skupina výpěstků	Produkce z volné půdy		Produkce v kontejnerech		Celkem
	mladé rostliny k dopěstování	hotové výpěstky k prodeji	mladé rostliny k dopěstování	hotové výpěstky k prodeji	
Špičáky – semenáče (kromě štěpovaných)	690,8	330,5	111,8	152,2	1 285,3
Kmenné tvary (semenáče + štěpované) do 8 – 10 cm	684,8	54,0	7,6	7,3	753,7
od 10 – 12 cm do 18 – 20 cm	38,4	30,4	3,4	3,2	75,4
nad 20 cm	3,1	5,9	0,2	0,1	9,3
Pyramidální tvary stromů (semenáče + štěpované)	52,0	38,7	23,2	22,8	136,7
CELKEM	1 469,1	459,5	146,2	185,6	2 260,4

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ze zjišťovaných údajů je zřejmé, že nejvyšší nárůst produkce zaznamenala kategorie špičáků – semenáčů listnatých stromů a kategorie kmenných tvarů stromů s obvodem kmene do 8 – 10 cm. Produkce vzrostlých alejových stromů s obvodem kmene od 10 – 12 cm a pyramidálních tvarů stromů je pro ČR nedostačující.

Produkce školkařských výpěstků z volné půdy (tis. ks)

Ukazatel	Okrasné keře opadavé a stálezelené	Listnaté stromy celkem	Jehličnaté keře	Jehličnaté stromy celkem
Praha	203,5	24,4	42,0	60,0
Středočeská oblast	754,7	687,3	147,9	154,4
Jihočeská oblast	25,0	14,0	78,0	19,4
Západočeská oblast	6,5	780,6	27,6	4,2
Severočeská oblast	404,0	110,0	50,0	23,2
Východočeská oblast	274,6	304,9	213,2	974,3
Jihomoravská oblast	209,2	40,9	112,8	24,2
Severomoravská oblast	1 145,7	69,6	198,8	119,3
Celkem rok 2000	3 023,2	2 031,7	870,3	1 379,0
Rok 1999	1 856,3	541,1	872,4	723,6
Rok 1998	1 145,1	363,6	430,6	292,1
Rok 1997	1 655,0	329,9	1 003,4	315,5
Rok 1996	1 250,3	314,2	911,3	203,5

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Produkce školkařských výpěstků z volné půdy (tis. ks)

Ukazatel	Popínavé dřeviny	Vřesovištní dřeviny celkem	Z toho: rododendrony a azalky	Růže	Skalničky	Trvalky
Praha	0	6,0	6,0	365,0	0	0
Středočeská oblast	5,2	167,3	134,6	381,0	0	0
Jihočeská oblast	0	36,8	45,8	56,0	0	0
Západočeská oblast	0	25,0	25,0	34,0	0	0
Severočeská oblast	0	7,6	7,6	65,0	0	0,8
Východočeská oblast	0	27,4	25,3	122,2	0	1,0
Jihomoravská oblast	0	6,0	6,0	353,1	0	0
Severomoravská oblast	5,2	55,5	9,6	269,0	0	3,0
Celkem rok 2000	10,4	331,6	259,9	1 645,3	0	4,8
Rok 1999	14,3	236,3	169,9	1 022,7	1,0	2,5
Rok 1998	10,0	152,8	88,1	933,7	2,0	2,0
Rok 1997	0	395,3	nezjišťováno	771,0	nezjišťováno	nezjišťováno
Rok 1996	0	288,5	38,5	648,0	nezjišťováno	nezjišťováno

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Produkce školkařských výpěstků v kontejnerech (tis. ks)

Ukazatel	Okrasné keře opadavé a stálezelené	Listnaté stromy celkem	Jehličnaté keře	Jehličnaté stromy celkem
Praha	125,0	8,6	48,0	67,3
Středočeská oblast	2 319,7	72,7	1 058,1	393,2
Jihočeská oblast	49,5	5,1	186,5	39,0
Západočeská oblast	182,0	0	395,1	29,3
Severočeská oblast	570,8	15,1	559,4	640,6
Východočeská oblast	921,8	42,8	476,9	288,3
Jihomoravská oblast	1 303,7	61,1	566,3	232,1
Severomoravská oblast	1 399,8	22,6	868,5	135,0
Celkem rok 2000	6 872,3	228,0	4 158,8	1 824,8
Rok 1999	6 840,8	166,6	5 035,6	1 440,5
Rok 1998	3 175,2	157,7	1 851,5	542,2
Rok 1997	2 295,4	70,1	1 690,0	210,0
Rok 1996	2 074,5	69,7	1 252,4	295,2

Pramen: VÚKOZ Průhonice

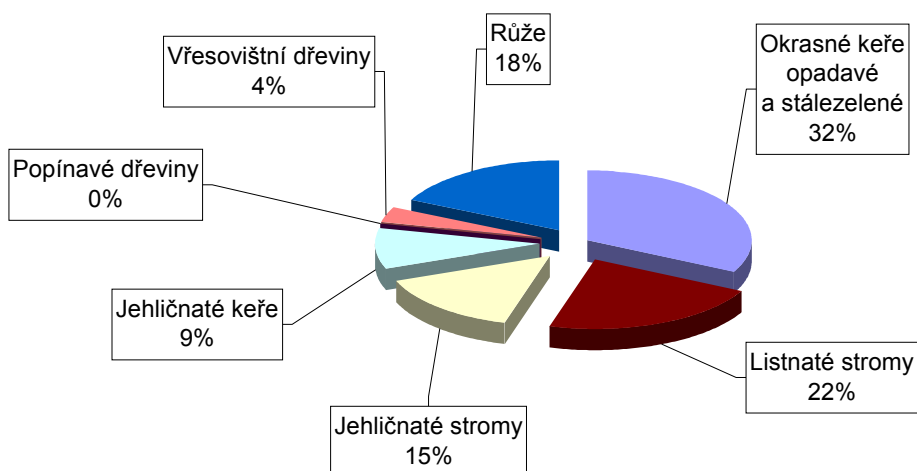
Produkce školkařských výpěstků v kontejnerech (tis. ks)

Ukazatel	Popínavé dřeviny	Vřesovištní dřeviny celkem	Z toho: rododendrony a azalky	Růže	Skalničky	Trvalky
Praha	22,0	5,0	5,0	2,0	3,0	3,0
Středočeská oblast	191,3	268,3	141,8	59,3	311,5	86,5
Jihočeská oblast	9,0	6,7	3,7	0	0	0
Západočeská oblast	9,4	106,3	17,3	0	6,0	7,0
Severočeská oblast	24,4	81,9	28,7	0,2	10,9	28,9
Východočeská oblast	105,2	665,1	348,3	8,5	256,0	376,8
Jihomoravská oblast	66,0	37,8	15,7	10,0	91,0	376,3
Severomoravská oblast	70,3	417,7	308,1	6,6	13,3	9,5
Celkem rok 2000	497,6	1 588,8	868,6	86,6	691,7	888,0
Rok 1999	399,7	1 095,7	1 095,7	46,0	511,5	1 182,6
Rok 1998	373,2	471,1	129,0	9,2	646,5	1 086,0
Rok 1997	350,0	264,7	nezjišťováno	5,8	nezjišťováno	nezjišťováno
Rok 1996	246,2	233,2	158,0	2,1	nezjišťováno	nezjišťováno

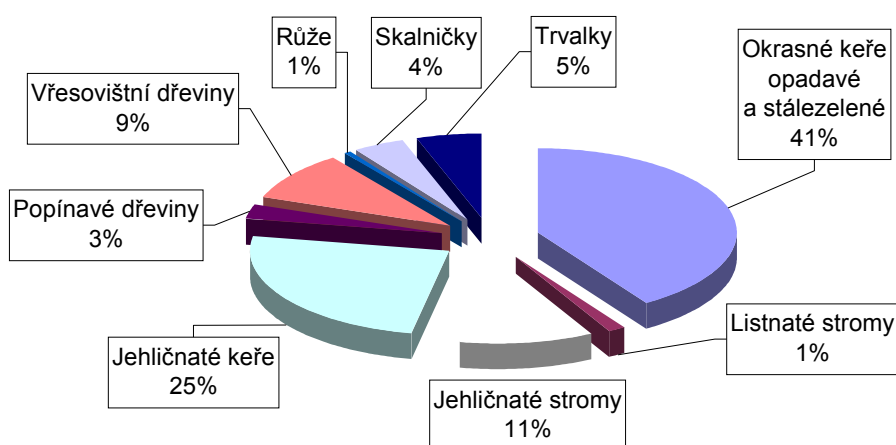
Pramen: VÚKOZ Průhonice

Na závěr této kapitoly lze konstatovat, že v porovnání s předcházejícími léty a přes pokles výměry pěstebních ploch ve volné půdě se u řady producentů zvyšuje intenzita výroby a kvalita okrasných školkařských výpěstků. Tato skutečnost se nejvíce odráží v nárůstu produkce všech základních skupin okrasných školkařských výpěstků vypěstovaných ve volné půdě a v kontejnerech.

**Produkce školkařských výpěstků
z volné půdy v ČR v roce 2000
(Celkem 9 296,3 tis. ks)**

**Produkce školkařských výpěstků
v kontejnerech v ČR v roce 2000
(Celkem 16 836,6 tis. ks)**

Sortimentní skladba produkce školkařských výpěstků

Soustředování a následná produkce širokého sortimentu okrasných dřevin má v ČR dlouholetou tradici, proto lze v našich školkařských závodech najít prakticky vše ze současně uváděného sortimentu okrasných dřevin, i když mnohdy pouze v několika exemplářích nebo v matečnicích. Po Velké Británii a Německu je v ČR pěstován nejširší sortiment okrasných dřevin v Evropě. Komerčně nabízený sortiment školkařských závodů však není v současné době většinou již tak široký a omezuje se na relativně úzký okruh základních druhů a kultivarů dřevin. Velmi často proto dochází k disproporcii mezi požadavky sadovnické praxe a vlastní produkcí okrasných školkařských výpěstků ve školkách.

V rámci výzkumného programu VÚKOZ Průhonice se uskutečnilo v letech 1995 – 1999 užší šetření o objemu a skladbě produkce školkařských výpěstků ve vztahu k produkci autochtonních dřevin. Šetření bylo uskutečněno u souboru respondentů, kteří produkovali přibližně 70 % z celkového objemu produkce keřů a přibližně 80 % z celkového objemu produkce listnatých stromů. U tohoto výběru respondentů byly zjišťovány údaje o produkci celkem 58 taxonů autochtonních dřevin, z toho u 26 taxonů listnatých stromů a 32 taxonů listnatých keřů.

V roce 2000 byl sortiment šetření rozšířen o některé opomíjené, ale významné taxony zvláště ohrožených druhů na celkových 80 taxonů autochtonních dřevin; z toho 33 taxonů listnatých stromů a 47 taxonů listnatých keřů. Ukázalo se, že některé významné, ohrožené či chráněné taxony autochtonních dřevin jsou ve školkách zastoupeny jen ojediněle jednotlivými exempláři, nemnoží se vůbec nebo jen ve velmi omezeném množství. Mnohé domácí druhy v sortimentu úplně schází. K těmto dřevinám patří např. *Daphne cneorum*, *Prunus tenella*, *Quercus pubescens*, *Rosa pimpinellifolia*, *Rosa pendulina*, *Sorbus aria*, *Sorbus sudetica*, *Sorbus torminalis*, *Staphylea pinnata* a *Pinus rotundata*. Tato problematika navazuje na probíhající národní záchranné programy zaměřené na udržení a obnovu genofondů rostlin, mj. i dendrologicky a školkařsky hodnotných druhů a proveniencí domácích dřevin.

Podíl objemu produkce domácích dřevin na celkovém objemu produkce školkařských výpěstků v ČR

Ukazatel	Listnaté keře v %					Listnaté stromy v %				
	1995	1996	1998	1999	2000	1995	1996	1998	1999	2000
Domácí dřeviny se znalostí místa původu	13	12	9	10	11	28	26	24	26	28
Domácí dřeviny bez znalosti místa původu	3	3	4	3	3	4	6	7	6	4
Celkový objem produkce dřevin	84	85	87	87	86	68	68	69	68	68

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Při podrobnějším rozboru údajů o produkci autochtonních druhů listnatých dřevin v roce 2000 byl zjištěn následující stav rozpěstovaného a hotového školkařského materiálu.

– Kategorie semenáčů opadavých keřů

Z produkce semenáčů opadavých keřů v objemu 3 274 tis. ks lze odhadnout 85% podíl autochtonních druhů keřů (tj. 2 783 tis. ks) včetně rozpěstovaného materiálu. Hotových výpěstků bylo vyprodukováno přibližně 947,3 tis. ks. Podíl produkce autochtonních keřů na celkové produkci listnatých keřů činil v roce 2000 u vybraného souboru producentů 28,1 %, což v přepočtu na celkovou produkci listnatých keřů představuje cca 2,78 mil. ks výpěstků.

– Kategorie semenáčů – špičáků listnatých stromů

Z produkce této kategorie v objemu 1 292 tis. ks lze odhadnout 85% podíl domácích autochtonních druhů listnatých stromů (tj. 1 098 tis. ks) včetně rozpracovaného materiálu. Hotových výpěstků bylo vyprodukováno cca 410,2 tis. ks.

– Kategorie kmenných tvarů listnatých stromů, semenáčů a štěpovaných

Z produkce kmenných tvarů listnatých stromů, tzn. stromů s obvodem kmene do 8 – 10 cm, v objemu 753,7 tis. ks lze odhadnout 60% podíl rozpěstovaných kmenných tvarů domácích druhů listnatých stromů (tj. 415,4 tis. ks) a 30% podíl hotových výpěstků stromů (tj. cca 18,4 tis. ks).

Produkce autochtonních dřevin skupiny listnatých stromů a opadavých keřů v roce 2000 (tis. ks)

Skupina výpěstků	Produkce z volné půdy		Produkce v kontejnerech		Produkce domácích dřevin celkem
	mladé k dopěstování	hotové k prodeji	mladé k dopěstování	hotové k prodeji	
Keře opadavé – semenáče	1 473,1	194,5	686,8	920,0	3 274,4
Z toho autochtonní druhy	1 252,1	165,3	583,8	782,0	2 783,2
Listnaté stromy – špičáky semenáče	690,8	330,5	118,8	152,2	1 285,3
Z toho autochtonní druhy	587,2	280,9	101,0	129,3	1 098,4
Listnaté stromy – kmenné tvary do 8-10 cm semenáče + štěpované)	684,8	54,0	7,6	7,3	753,7
Autochtonní druhy	410,9	16,2	4,5	2,2	433,8
Produkce listnatých stromů autochtonních druhů celkem	998,1	297,1	105,5	131,5	1 532,2

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Přehled o sortimentu autochtonních dřevin ČR je uveden v příloze č. 1 této situační a výhledové zprávy.

U vybraného souboru producentů autochtonních dřevin byly dále sledovány údaje o znalosti původu osiva, resp. o původu výchozího množitelského materiálu. Bylo zjištěno, že v roce 2000 přibližně u 79 % těchto výpěstků mají jejich producenti k dispozici údaje o původu osiva či výchozím množitelském materiálu. Tyto údaje jsou k dispozici u producentů školkařských výpěstků především proto, že školky provádí vlastní sběr osiva nebo osivo nakupují od Lesů ČR stejně jako velkou část mladého množitelského materiálu, který je nakupován od dnes již registrovaných školek v rámci LČR. Tyto školky jsou držiteli licence pro pěstování a nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin, nejvýznamnějších domácích taxonů listnatých a jehličnatých stromů. Z tohoto důvodu řada realizací v rámci cílených revitalizačních programů na obnovu krajiny je již dnes pokrývána školkařskými výpěstky známého původu s potřebným certifikátem. Pouze malé procento mladých školkařských výpěstků, které by bylo možné použít pro revitalizace, je nakupováno z dovozu, a to především z Maďarska, Polska, Nizozemska a Belgie.

SPOTŘEBA OKRASNÝCH ŠKOLKAŘSKÝCH VÝPĚSTKŮ V ČR

Růst spotřeby zaznamenává postupné ustálení s meziročním nárůstem asi 10 – 20 %. Disproporce mezi domácí produkcí a zvyšující se spotřebou okrasných školkařských výpěstků je kompenzována dovozem z evropských školkařských oblastí.

Spotřeba školkařských výpěstků v ČR (v mil. Kč bez DPH)

Ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Spotřeba školkařských výpěstků v obchodních cenách	248	295	365	401	445	524

Pramen: VÚKOZ Průhonice

CENOVÝ VÝVOJ

Vývoj velkoobchodních cen školkařských výpěstků je na českém trhu od roku 1992 relativně stabilizován. Maloobchodní ceny školkařských výpěstků se od roku 1990 zvýšily v průměru o necelých 80 % (z toho 22 % připadá na vrub snížení sazby DPH od 1. 4. 2000 na 5 %), a to u osiva a sadby všech skupin školkařských výpěstků. Cenová hladina u výpěstků domácí produkce je výrazně nižší než dovozové ceny zboží ze zahraničí. Lze předpokládat, že v časovém horizontu 5 – 8 let dojde u školkařských výpěstků k meziročnímu nárůstu cen o 10 – 15 %, takže na konci tohoto období by měly ceny tuzemské produkce okrasných školkařských výpěstků u technicky náročnějších kultur dosahovat 60 – 70 % hladiny cen školkařských výpěstků importovaných. U výpěstků technologicky nenáročných, resp. výpěstků určených pro masové použití, se importovaná a tuzemská produkce dostanou zhruba na stejnou cenovou úroveň.

VÚKOZ Průhonice uskutečnil rozbor vývoje velkoobchodních cen u vybraných kategorií autochtonních dřevin, které při výsadbách zeleně v rámci revitalizačních programů přicházejí v úvahu. Jedná se o skupinu listnatých keřů prostokořenných (kategorie b – 2/1 a 2/2), odrostků listnatých stromů (špičáků) a skupiny listnatých stromů (kategorie 8 – 10). Použití vyšších kategorií listnatých stromů v rámci revitalizačních programů přichází v úvahu pouze v omezeném rozsahu, a to vzhledem k výši cen těchto výpěstků.

Ze získaných údajů vyplývá, že k nejvýraznějšímu nárůstu cen došlo u listnatých stromů kategorie 8 – 10, a to v důsledku zvýšení výrobních vstupů (nárůst mezd, strojní investice apod.).

Vývoj velkoobchodních cen vybraných skupin školkařských výpěstků v ČR (Kč/ks)

Ukazatel	1990	1996	1997	1998	1999	2000
Listnaté keře	6,40	12,70	13,90	14,60	17,10	20,00
Listnaté stromy (špičáky)	16,00	23,90	27,20	32,00	37,70	43,40
Listnaté stromy (8 – 10)	43,70	119,00	152,00	158,00	166,20	191,00

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Z porovnání cen školkařských výpěstků domácí produkce s dovozovými cenami školkařských výpěstků ze zahraničí vyplývá, že zatímco cenová úroveň běžných školkařských výpěstků (především mladých rostlin listnatých dřevin) je víceméně srovnatelná, rozdíl v cenách u technologicky a pracovně náročnějších skupin školkařských výpěstků je zásadní.

Ještě k výraznější diferenciaci dochází u řady spotřebitelsky atraktivních výpěstků (rododendrony, azalky, listnaté kvetoucí keře expedované s balem, dřeviny ovíjivé a pnoucí, roubované jehličiny apod.), kde se ceny importovaných výpěstků pohybují až v desetinásobku cen tuzemské produkce. Tyto výrazné rozdíly jsou patrné zvláště u vzrostlých vícekrát přesazovaných listnatých (alejových) stromů, solitérních jehličnanů a solitérních listnatých keřů.

Z této reálné situace v současné době vyplývá pokračující neochota producentů školkařských výpěstků produkovat ve větším rozsahu dřeviny levnější, vhodné pro revitalizační programy, namísto výše uvedených, cenově atraktivních školkařských výpěstků. Tato neochota je důsledkem ekonomických podmínek a tlaků, kterým jsou producenti školkařských výpěstků vystaveni.

Podrobný přehled o velkoobchodních cenách školkařských výpěstků za rok 2000 je uveden v příloze č. 2 této situační a výhledové zprávy.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR

Dovoz a vývoz školkařských výpěstků

Bilance zahraničního obchodu ČR se školkařskými výpěstky je od roku 1990 pasivní a tento schodek platební bilance se stále prohlubuje. Zatímco v roce 1995 představoval deficit 51,0 mil. Kč, v roce 2001 dosáhl již 217,2 mil. Kč.

Celková bilance zahraničního obchodu školkařských výpěstků (v tis. Kč)

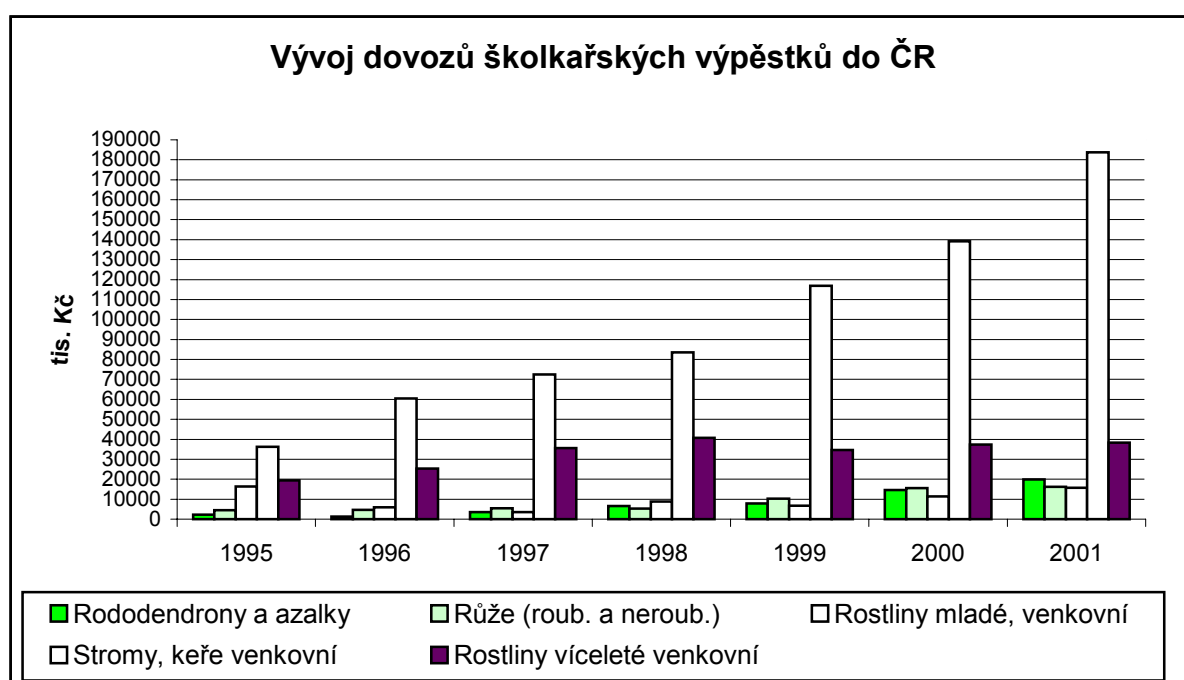
Ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Dovoz	78 674	97 678	120 670	144 932	176 240	218 063	273 859
Vývoz	27 644	26 343	36 558	43 327	44 369	51 625	56 677
Saldo	-51 030	-71 335	-84 112	-101 605	-131 871	-166 438	-217 182

Pramen: Celní statistika

Nedostatek domácí produkce školkařských výpěstků je kompenzován jejich dovozem ze zahraničí. Mezi nejvýznamnější dovozce patří především Nizozemsko, dále Německo, Itálie a Maďarsko. V poslední době vznikla v ČR řada dovozních organizací, které tyto výpěstky nabízejí v libovolném sortimentu a požadovaných velikostech. V mnoha případech se však jedná o dovozy školkařského materiálu nevhodného jak z hlediska sortimentního, tak i z hlediska odolnosti vůči klimatickým podmínkám ČR. Především jde o dovozy stromů a soliterních dřevin z Itálie, ale v mnoha případech i ze zemí Beneluxu. Šetřením u dovozců školkařských výpěstků v letech 1996 a 1997 bylo zjištěno, že pouze necelých 10 % dovezených výpěstků lze (alespoň z hlediska druhové skladby) využít pro revitalizační programy.

Největší položky dovozů představují vzrostlé listnaté (alejové) stromy, soliterní jehličnany a listnáče, jehličnaté keře, stálezelené listnáče ozdobné květem a listem včetně půdopokryvných dřevin, dále mladé rostliny okrasných dřevin, rododendrony a azalky. K významnému vývoznímu artiklu ČR v rámci této skupiny komodit patří zejména roubované jehličnany a listnáče a očkované růže. Složení dovozu a vývozu školkařských výpěstků podle jednotlivých položek celního sazebníku je uvedeno v následujících tabulkách.

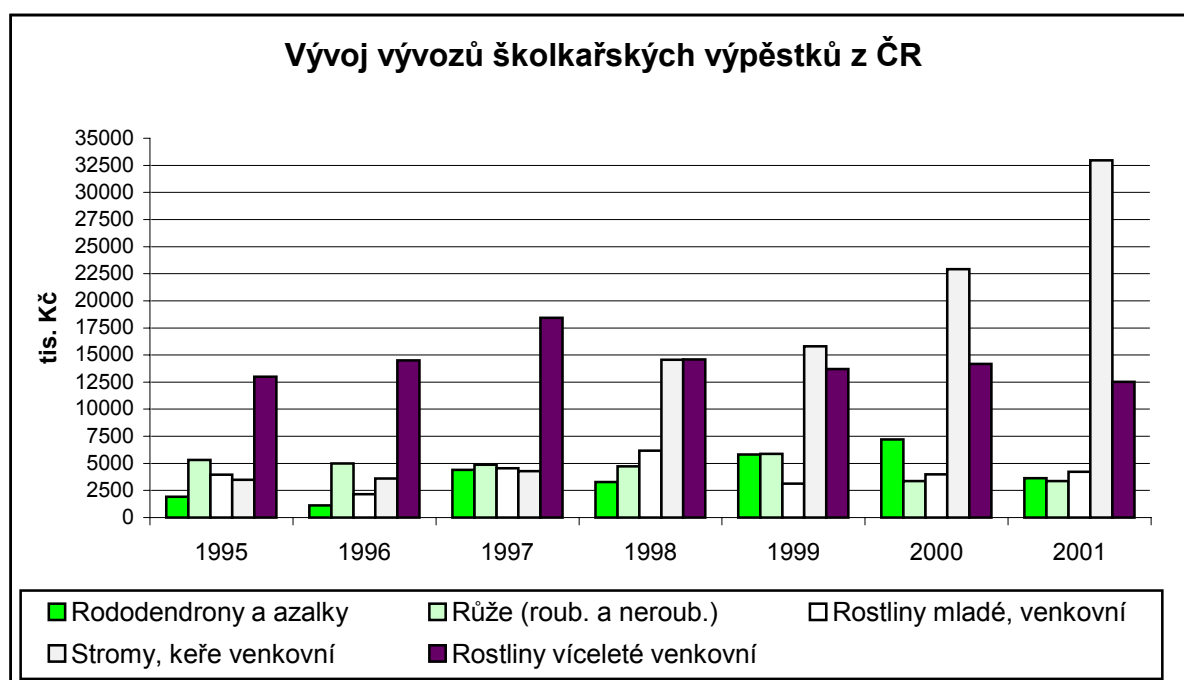
Přehled zahraničního obchodu ČR se školkařskými výpěstky podle států je uveden v příloze č. 3 této zprávy.

Vývoj dovozů školkařských výpěstků do ČR (v tis.Kč)

Položka celního sazebníku	Název	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
0602 3000	Rododendrony a azalky	2 185	1 292	3 565	6 598	7 830	14 550	19 889
0602 4010	Růže neroubované	976	449	119	679	363	3 250	5 483
0602 4090	Růže roubované	3 571	4 205	5 358	4 605	9 892	12 346	10 724
	Růže celkem	4 547	4 654	5 477	5 284	10 255	15 596	16 207
0602 9045	Rostliny mladé, venkovní	16 323	5 898	3 472	8 782	6 705	11 382	15 693
0602 9049	Stromy, keře, keříky venkovní	36 250	60 447	72 538	83 608	116 814	139 209	183 717
0602 9051	Rostliny víceleté, venkovní	19 369	25 387	35 618	40 660	34 636	37 326	38 353
	CELKEM	78 674	97 678	120 670	144 932	176 240	218 063	273 859

Pramen: Celní statistika

Vývoj vývozu školkařských výpěstků z ČR (v tis.Kč)

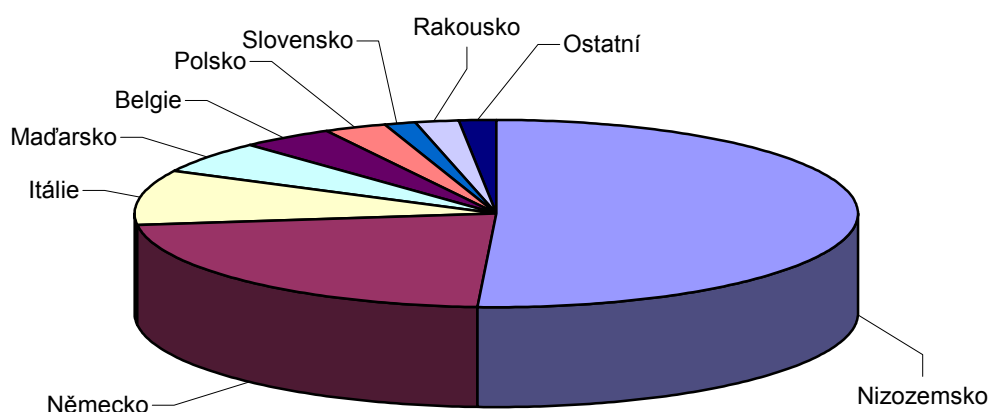
Položka celního sazebníku	Název	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
0602 3000	Rododendrony a azalky	1 911	1 111	4 407	3 288	5 833	7 196	3 626
0602 4010	Růže neroubované	0	145	59	114	1	0	271
0602 4090	Růže roubované	5 307	4 843	4 817	4 607	5 882	3 376	3 092
	Růže celkem	5 307	4 988	4 876	4 721	5 883	3 376	3 363
0602 9045	Rostliny mladé, venkovní	3 954	2 157	4 562	6 180	3 145	3 975	4 224
0602 9049	Stromy, keře, keříky venkovní	3 479	3 596	4 270	14 562	15 800	22 909	32 954
0602 9051	Rostliny víceleté, venkovní	12 993	14 491	18 443	14 576	13 708	14 169	12 510
	CELKEM	27 644	26 343	36 558	43 327	44 369	51 625	56 677

Pramen: Celní statistika

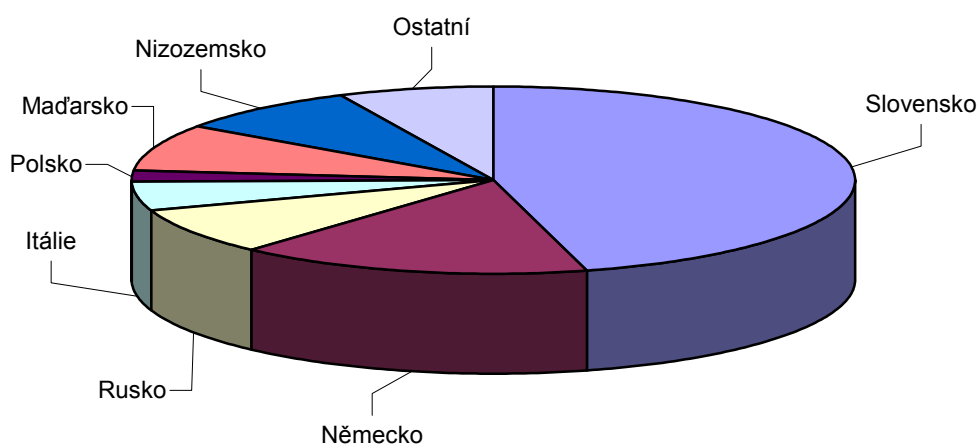
Příčiny výrazného nárůstu dovozu školkařských výpěstků, a to i přes výraznější nárůst domácí produkce těchto výpěstků v posledních letech, spočívají především v:

- nárůstu spotřeby školkařských výpěstků,
- nedostatečném rozsahu výrobní základny a stále nedostatečném objemu produkce školkařských výpěstků v ČR (v důsledku restrukturalizace odvětví a změn majetkoprávních vztahů),
- nedostatku investičních prostředků,
- absenci podpory státu v rozvoji tuzemské produkce školkařských výpěstků (opatření v oblasti úvěrové, dotační a daňové politiky).

**Dovoz školkařských výpěstků do ČR v roce 2001
(Celkem 273 859 tis. Kč)**

**Vývoz školkařských výpěstků z ČR v roce 2001
(Celkem 56 677 tis. Kč)**

PŘEHLED O UŽITÍ OKRASNÝCH DŘEVIN

Bilance obchodu s okrasnými dřevinami (v mil. Kč bez DPH)

Ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Tuzemská produkce	197	223	281	299	313	358
Import	79	98	121	145	176	218
Celková nabídka	276	321	402	444	489	576
Spotřeba	248	295	365	401	445	524
Export	28	26	37	43	44	52
Celkové užití	276	321	402	444	489	576

Pramen: VÚKOZ Průhonice, celní statistika

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Sortiment domácích – autochtonních dřevin v ČR

Listnaté stromy a keře	Zkratka	Listnaté stromy a keře	Zkratka
<i>Acer campestre</i> L.	BB	<i>Pyrus pyraeaster</i> (L.) Burgsd.	HR
<i>Acer platanoides</i> L.	JM	<i>Quercus ceris</i> L.	CE
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	JP	<i>Quercus petraea</i> /Mattuschka/Liebl.	DB
<i>Alnus glutinosa</i> /L./Gaertn	OLL	<i>Quercus pubescens</i> Willd.	DBP
<i>Alnus incana</i> /L./ Moench	OLŠ	<i>Quercus robur</i> L.	DBL
<i>Alnus viridis</i> /Chaix/DC.	OLZ	<i>Rhamnus cathartica</i> L.	ŘT
<i>Berberis vulgaris</i> L.	BR	<i>Rhamnus frangula</i> L.	KR
<i>Betula nana</i> L.	BŘZ	<i>Ribes alpinum</i> L.	MZ
<i>Betula pubescens</i> Ehrh.	BŘP	<i>Rosa canina</i> L.	RŠ
<i>Betula pendula</i> Roth	BŘ	<i>Rosa majalis</i> J.Herrmann	
<i>Carpinus betulus</i> L.	HB	<i>Rosa pimpinellifolia</i> L.	
<i>Cornus mas</i> L.	DŘ	<i>Salix alba</i> L.	VRB
<i>Cornus sanguinea</i> L.	SD	<i>Salix aurita</i> L.	
<i>Corylus avellana</i> L.	LS	<i>Salix caprea</i> L.	VRJ
<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	HLJ	<i>Salix cinerea</i> L.	
<i>Crataegus laevigata</i> Poirlet.D.C.	HLO	<i>Salix daphnoides</i> Vill.	
<i>Cytisus austriacus</i> L.		<i>Salix elaeagnos</i> Scop.	
<i>Cytisus nigricans</i> L.		<i>Salix fragilis</i> L.	VRK
<i>Cytisus procumbens</i> (Willd.)Spreng.		<i>Salix pentandra</i> L.	
<i>Daphne cneorum</i> L.		<i>Salix purpurea</i> L.	
<i>Daphne mezereum</i> L.		<i>Salix repens</i> L.	VRP
<i>Euonymus europaeus</i> L.	BSE	<i>Salix rosmarinifolia</i> L.	
<i>Euonymus verrucosus</i> Scop.	BSB	<i>Salix triandre</i> L.	
<i>Fagus sylvatica</i> L.	BK	<i>Salix viminalis</i> L.	
<i>Fraxinus excelsior</i> L.	JS	<i>Sambucus nigra</i> L.	BČ
<i>Fraxinus ornus</i> L.	JSV	<i>Sambucus racemosa</i> L.	
<i>Ligustrum vulgare</i> L.	PZ	<i>Sorbus aria</i> /L./ Grantz	
<i>Lonicera nigra</i> L.	ZLČ	<i>Sorbus aucuparia</i> L.	
<i>Lonicera xylosteum</i> L.	ZLO	<i>Sorbus bohemica</i> Kovanda	
<i>Malus sylvestris</i> Mill.	JB	<i>Sorbus danubialis</i> (Jar.) Prodan	
<i>Populus × canescens</i> /Ait./Sm.	TPK	<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Grantz	
<i>Populus alba</i> L.	TPB	<i>Staphylea pinnata</i> L.	KK
<i>Populus nigra</i> L.	TPČ	<i>Tilia cordata</i> Mill.	LPS
<i>Populus tremula</i> L.	OS	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	LP
<i>Prunus avium</i> L.	PČ	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	JL
<i>Prunus fruticosa</i> Pall.	TK	<i>Ulmus laevis</i> Pall.	JLV
<i>Prunus mahaleb</i> L.	MH	<i>Ulmus minor</i> Mill.	JLH
<i>Prunus padus</i> L.	ST	<i>Viburnum lantana</i> L.	TŠ
<i>Prunus spinosa</i> L.	TKO	<i>Viburnum opulus</i> L.	KL
<i>Prunus tenella</i> Batsch			

Jehličnany	Zkratka	Jehličnany	Zkratka
<i>Abies alba</i> Mill	JD	<i>Pinus mugo</i> Turra	KOS
<i>Juniperus communis</i> L.	JO	<i>Pinus rotundata</i> Link.	BL
<i>Larix decidua</i> Mill	MD	<i>Pinus sylvestris</i> L.	BO
<i>Picea abies</i> /L./ Karst.	SM	<i>Taxus baccata</i> L.	TS

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Příloha č. 2

Přehled velkoobchodních cen školkařských výpěstků

Poznámka:

Pro stanovení a porovnání průměrných velkoobchodních cen mladých rostlin, výpěstků dřevin v kontejnerech a výpěstků dřevin z volné půdy bylo využito cenové nabídky roku 2000 vybraného souboru školkařských podniků v ČR a souboru firem ze zahraničí.

Při pravidelných odběrech většího množství školkařských výpěstků zahraniční firmy snižují katalogové ceny min. o 30 – 40 % podle sortimentní skladby odebíraných dřevin. Tyto ceny jsou uvedené v závorkách.

- Ceny dovozového materiálu semenáčů a řízkovanců mladých rostlin a opadavých keřů v kontejnerech se vztahují na odběr min. 1000 ks (250 ks u řízkovanců).
- Ceny dovozového materiálu listnatých stromů a opadavých keřů expedovaných s balem, pnoucích dřevin, jehličnatých stromů a keřů se vztahují na odběr min. 100 ks výpěstků (50 ks stromů).

Ceny mladých rostlin listnatých dřevin domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Pěstební jednotka	Označení výpěstků	Velikost v cm	ČR ø cena	SRN	Nizozemsko
Berberis thunbergii ‘Atropurpurea Nana’	H 9×9	0/1/1	10-15	21,80	50,90 (35,60)	29,50
Cornus alba ‘Sibirica’	Ko 1,5 l	0/1/1	15-30	19,30	42,60 (29,80)	28,40
Potentilla fruticosa ‘Jolina’	H 9×9×8	0/1/1	15-30	18,-	53,60 (37,50)	21,20
Ligustrum vulgare ‘Atrovirens’	H 9×9	0/1	15-30	14,80	24,- (16,80)	23,80
Weigela ‘Eva Rathke’	Ko 1,5 l	0/1/1	15-30	18,-	31,50 (22,-)	23,80
Ribes alpinum	H 9×9	0/1/1	15-30	14,70	25,90 (18,10)	15,48
Spiraea japonica ‘Little Princess’	H 9×9×8	0/1/1	15-20	17,30	50,- (35,-)	25,20
Hypericum calycinum	H 1 l, H 9×9	0/1/1	15-30	16,80	63,- (44,10)	22,-
Druh, cv.	Označení výpěstků	Velikost v cm	Arboeko Obříví	ČR ø cena	SRN	Belgie
Carpinus betulus	2/0 prost.	40-60	14,-	5,70	20,70 (14,50)	13,70
Prunus avium	1/0 prost.	30-50	7,-	7,30	25,90 (18,10)	6,80
Corylus avellana	1/1 prost.	30-50	7,-	7,30	17,60 (12,30)	21,60
Quercus robur, Q.petraea	1/1, 2/0prost.	30-50	10,-	3,80	22,20 (15,50)	10,80
Tilia cordata	1/1, 2/0prost.	30-50	14,-	4,70	24,10 (16,90)	9,70
T. platyphylos	1/1, 2/0	30-40	14,-	4,80	20,40 (14,30)	18,50
Fagus sylvatica	1/2,2/0prost.	30-50	16,-	5,60	20,40 (14,30)	12,20

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny listnatých keřů domácí produkce vypěstovaných v kontejnerech a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Označení výpěstků	Velikost v cm	Arboeko Obříví	ČR ø cena	SRN	Nizozemsko
Berberis thunbergii 'Atropurpurea Nana'	Ko 1,5 –2 l	15-20	102,-	20,30	174,80 (104,90)	73,40
Cornus alba 'Sibirica'	Ko 2-3 l	40-60	102,-	21,30	123,90 (74,40)	61,20
Potentilla fruticosa 'Abbotswood', 'Jolina'	Ko 1,5 l	20-30	41,-	20,50	72,15 (43,30)	38,52
Ligustrum vulgare 'Atrovirens'	Ko 2 l, 0/1	30-40	44,-	18,30	31,80 (19,10)	9,70
Weigela 'Eva Rathke'	Ko 1,5-3 l	20-30	81,-	18,50	111,90 (67,10)	61,20
Spiraea japonica 'Little Princes'	Ko 1 –2 l	15-20	46,-	17,50	104,50 (62,70)	40,-
Hypericum calycinum	Ko 1,5-2 l	20-30	44,-	20,30	94,30 (56,60)	73,50

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny vybraných druhů opadavých listnatých keřů vypěstovaných v nádobách z domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Pěstební jednotka	Velikost v cm	Arboeko Obříví	ČR ø cena	SRN (západ)	SRN (východ)	Nizozemsko
Cotinus coggygria 'Royal Purple'	Ko 3 l Ko 5 l	40-60	159,-	130,-	601,30 (360,80)	619,80 (371,90)	139,-
Corylus avellana 'Contorta'	Ko 3 l Ko 5 l	40-50	131,-	130,-	601,30 (360,80)	592,- (355,20)	155,20
Hamamelis mollis	Ko 3 l Ko 5 l	40-50	409,-	300,-	1008,30 (682,70)	1036,- (621,60)	303,80
Magnolia stellata	Ko 3 l	40-60	213,-	200,-	1137,80 (682,70)	943,50 (566,10)	184,-

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny vybraných druhů listnatých stromů domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Tvar výpěstků	Velikost v cm	Arboeko Obříví	ČR ø cena	SRN (západ)	SRN (východ)	Nizozemsko
Tilia cordata	VK 2xp. prost.	10-12	1015,-	677,30	1813,- (1087,80)	1924,- (1154,40)	433,-
Carpinus betulus 'Fastigiata'	sol. 4xp.	250-300	650,-	750,-	6567,- (3940,50)	6845,- (4107,-)	820,80
Quercus robur	VK 2xp. dtbal	10-12	1160,-	940,-	2405,- (1443,-)	4440,- (2664,-)	972,-
Prunus serrulata 'Kanzan'	VK 2xp. prost	10-12	1015	745,-	1489,50 (893,60)	1470,80 (882,50)	298,-
Carpinus betulus	Sol. 3xp. bal	250-300	650	600,-	3219,- (1931,40)	3182,- (1909,20)	571,70

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny vybraných druhů ovíjivých a pnoucích dřevin domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Pěstební jednotka	Velikost v cm	Arboeko Obříví	ČR ø cena	SRN (západ)	SRN (východ)	Nizozemsko
Clematis 'The President'	Ko 1,5-2 l 2xp.	60-100	115,-	62,50	251,60 (151,-)	223,90 (134,30)	90,-
Hydrangea petiolaris	Ko 3 l 2xp.	40-60	157,-	95,-	481,- (288,60)	499,50 (299,70)	139,-
Wisteria sinensis 'Prolific'	Ko 1,5 l 2xp.	60-100	240,-	95,-	675,20 (405,10)	638,30 (383,-)	151,90
Parthenocissus tricuspidata 'Veitchii'	Ko 1,5-2 l 2xp.	60-100	107,-	72,50	270,10 (162,10)	266,40 (159,80)	73,40

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny vybraných druhů mladých rostlin ovíjivých a pnoucích dřevin domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Pěstební jednotka	Označení výpěstků	ČR ø cena	SRN	Nizozemsko
Clematis 'The President'	H 9x9x8	0/1/1	25,-	83,30	25,20
Hydrangea petiolaris	H 9x9x8	0/1/1	35,-	77,70	33,50
Wisteria sinensis 'Prolific'	H 9x9x8	X/1/0	26,50	88,80	43,20
Parthenocissus tricuspidata 'Veitchii'	H 9x9x8	X/1/0	26,-	203,50	19,10

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny vybraných druhů vřesovištních rostlin – rododendronů a azalek domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Tvar výpěstků	Velikost v cm	Arboeko Obříví	ČR ø cena	SRN (západ)	SRN (východ)	Nizozemsko
Rhododendron velkokvěté hybridy skup. 1 Rh. 'Cunningham's White'	bal	30-40	190,-	90,-	582,80 (349,70)	638,30 (383,-)	150,10
Rhododendron velkokvěté hybridy skup. 2 Rh. Nova Zembla	bal	30-40	236,-	99,-	712,30 (427,40)	777,- (466,20)	295,20
		40-50		131,-	934,30 (560,60)	1045,30 (627,20)	334,80
Rh. yakushmanum cv.	bal	25-30			804,80 (482,90)	962,- (577,20)	
		30-40	342,-	125,-	1036,- (621,60)	1119,30 (671,60)	285,80
Rh. impeditum cv.	bal	15-20	-	50,50	264,60 (158,70)		97,90
		20-25	157,-	52,-	292,30 (175,40)	310,80 (186,50)	122,40
Azalea Knap Hill cv.	bal	40-50	257,-	132,50	823,30 (494,-)	915,80 (549,50)	233,60
Rh. japonicum cv. (Jelínkovy a Diamant azal.)	bal	15-20	-	45,-	321,- (193,10)	379,30 (227,60)	
		20-25	109,-	66,50	329,30 (197,60)	397,80 (238,70)	85,70

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny vybraných druhů mladých rostlin jehličnatých dřevin domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Pěstební jednotka	Označení výpěstků	Velikost v cm	ČR ø cena	SRN	Nizozemsko
Juniperus horizontalis 'Blue Chip'	H 9×9×8	0/1/1	10-15	15,-	55,50	25,20
Taxus baccata 'Fastigiata'	H 9×9×8	0/1/2	8-12	17,50	55,50	37,40
Thuja occidentalis 'Smaragd'	H 9×9×8	0/1/1	8-12	17,50	50,-	23,-
Abies lasiocarpa 'Compacta'	H 9×9×8	X/1/0		52,50	157,30	-
Pinus sylvestris Globosa Viridis'	H 9×9×8	X/1/0		52,50	157,30	-
Chamaecyparis nootkatensis 'Pendula'	H 9×9×8	X/1/0		55,-	157,30	-
Picea pungens Hoopsii	H 9×9×8	X/1/0		50,-	138,80	-

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny vybraných druhů jehličnatých dřevin domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Pěstební jednotka	Velikost v cm	Arboeko Obřívství	ČR ø cena	SRN	Nizozemsko
Juniperus horizontalis 'Blue Chip'	Ko 2 l	15-20	87,-	45,-	312,70 (187,60)	88,70
Taxus baccata 'Fastigiata'	bal	60-80	226,-	135,-	1674,30 (1004,60)	304,60
Thuja occidentalis Smaragd'	bal	60-80	213,-	112,50	555,- (333,-)	148,90
Abies lasiocarpa 'Compacta'	Ko 25 l	25-30	-	125,-	1036,- (621,6)	289,30
Pinus sylvestris 'Globosa Viridis'	bal	25-30	-	127,50	823,30 (494,-)	404,90
Picea pungens 'Hoopsii'	Ko 2,5 l	30-40	-	154,50	1637,30 (982,40)	239,-
Chamaecyparis nootkatensis 'Pendula'	Ko 3 l	20-30	259,-	90,-	758,50 (455,10)	265,50

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Ceny vybraných druhů vzrostlých jehličnatých dřevin domácí produkce a výpěstků z dovozu (Kč/ks)

Druh, cv.	Tvar výpěstků	Velikost v cm	Arboeko Obřívství	ČR ø cena	SRN	Nizozemsko
Abies koreana	sol. 4xp. dtbal	125-150	-	1380,-	7585,- (4551,-)	959,80
Picea omorika	sol 4xp. dtbal	175-200	704,-	1100,-	2497,50 (1498,50)	674,70
Pinus nigra	sol 4xp. dtbal	125-150	-	600,-	3977,50 (2386,50)	1200,60
Taxus baccata 'Fastigiata'	sol 5xp. dtbal	120-140	2520,-	1110,-	5645,50 (3385,50)	939,20
Chamaecyparis nootkatensis 'Pendula'	sol 4xp. dtbal	100-125	-	1100,-	2812,- (1687,20)	628,90

Pramen: VÚKOZ Průhonice

Příloha č. 3

Přehled zahraničního obchodu ČR se školkařskými výpěstky celkem podle států

ROK 1995

(tis. Kč)

Stát	Dovoz	Vývoz	Obchodní bilance
Celkem	78 674	27 644	-51 030
Z toho:			
Rakousko	4 578	2 322	-2 256
Belgie	30	64	+34
Německo	5 433	4 448	-985
Francie	2 738	3 111	+373
Maďarsko	18 041	405	-17 636
Itálie	967	469	-498
Nizozemsko	39 629	5 495	-34 134
Polsko	849	2 462	+1 613
Slovensko	5 518	8 581	+3 063

Pramen: Celní statistika

ROK 1996

(tis. Kč)

Stát	Dovoz	Vývoz	Obchodní bilance
Celkem	97 678	26 343	-71 335
Z toho:			
Rakousko	2 670	1 352	-1 318
Belgie	594	57	-538
Německo	12 098	3 836	-8 262
Francie	317	140	-177
Chorvatsko	0	134	+134
Řecko	1 300	0	-1 300
Maďarsko	18 967	413	-18 554
Itálie	727	1 301	+574
Nizozemsko	54 515	4 568	-49 947
Polsko	589	1 463	+874
Singapur	734	0	-734
Slovinsko	2 067	156	-1 911
Slovensko	1 419	12 519	+11 100

Pramen: Celní statistika

ROK 1997

(tis. Kč)

Stát	Dovoz	Vývoz	Obchodní bilance
Celkem	120 670	36 558	-84 112
Z toho:			
Rakousko	1 806	2 537	+731
Belgie	14	0	-14
Bělorusko	0	330	+330
Německo	20 219	8 425	-11 794
Francie	186	305	+119
Maďarsko	16 639	823	-15 816
Chorvatsko	0	174	+174
Itálie	4 029	772	-3 257
Nizozemsko	73 532	2 290	-71 242
Polsko	1 172	4 907	+3 735
Rusko	0	288	+288
Singapur	1 123	0	-1 123
Slovinsko	0	159	+159
Slovensko	1 289	15 401	+14 112

Pramen: Celní statistika

ROK 1998

(tis. Kč)

Stát	Dovoz	Vývoz	Obchodní bilance
Celkem	144 932	43 327	-101 605
Z toho:			
Rakousko	1 803	1 471	-332
Belgie	3 465	0	-3 465
Bosna a Hercegovina	0	347	+347
Bělorusko	0	462	+462
Německo	16 144	10 219	-5 925
Francie	709	748	+39
Maďarsko	14 858	748	-14 110
Chorvatsko	0	48	+48
Itálie	13 951	1 025	-12 926
Nizozemsko	87 911	2 531	-85 380
Polsko	1 444	2 539	+1 095
Rusko	0	1 511	+1 511
Singapur	926	0	-926
Slovinsko	0	278	+278
Slovensko	2 212	21 252	+19 040

Pramen: Celní statistika

ROK 1999

(tis. Kč)

Stát	Dovoz	Vývoz	Obchodní bilance
Celkem	176 240	44 369	-131 871
Z toho:			
Rakousko	6 451	4 206	-2 245
Belgie	6 482	73	-6 409
Německo	22 264	10 825	-11 439
Francie	709	334	-375
Maďarsko	10 490	947	-9 543
Itálie	19 352	1 904	-17 448
Nizozemsko	102 347	995	-101 352
Polsko	2 550	2 810	+260
Rusko	0	1 622	+1 622
Slovinsko	0	231	+231
Slovensko	4 107	20 410	+16 303

Pramen: Celní statistika

ROK 2000

(tis. Kč)

Stát	Dovoz	Vývoz	Obchodní bilance
Celkem	218 063	51 625	-166 438
Z toho:			
Rakousko	5 490	1 894	-3 596
Belgie	6 986	11	+6 975
Německo	41 126	12 042	-29 084
Dánsko	1 158	0	-1 158
Francie	1 536	513	-1 023
Maďarsko	14 152	2 709	-11 443
Itálie	21 160	3 384	-17 776
Nizozemsko	112 193	2 201	-109 992
Polsko	6 643	2 834	-3 809
Rusko	0	4 242	+4 242
Slovinsko	91	0	-91
Slovensko	6 443	21 732	+15 289

Pramen: Celní statistika

ROK 2001

(tis. Kč)

Stát	Dovoz	Vývoz	Obchodní bilance
Celkem	273 859	56 677	-217 182
Z toho:			
Rakousko	4 978	3 568	-1 410
Belgie	11 152	0	-11 152
Německo	60 846	9 052	-51 794
Dánsko	1 720	0	-1 720
Francie	855	79	-776
Maďarsko	15 247	4 616	-10 631
Itálie	26 348	2 888	-23 460
Nizozemsko	139 016	4 749	-134 267
Polsko	7 491	1 023	-6 468
Rusko	0	4 523	+4 523
Slovensko	4 078	25 960	+21 882
Velká Británie	990	0	-990

Pramen: Celní statistika

Nejvýznamnější země dovozu školkařských výpěstků do ČR

Název	Dovoz v tis. Kč 1999	Stát	Dovoz v tis. Kč 2000	Stát	Dovoz v tis. Kč 2001	Stát
Rododendrony a azalky	3 422	Nizozemsko	6 448	Německo	9 552	Nizozemsko
	2 968	Německo	5 714	Nizozemsko	6 239	Německo
	399	Belgie	1 059	Rakousko	1 542	Polsko
Růže neroubované	258	Nizozemsko	2 082	Nizozemsko	2 743	Nizozemsko
	96	Německo	711	Dánsko	1 755	Německo
Růže roubované	6 561	Nizozemsko	5 122	Nizozemsko	5 394	Nizozemsko
	1 293	Polsko	4 831	Polsko	3 088	Polsko
	1 256	Německo	1 332	Maďarsko	1 020	Maďarsko
Rostliny mladé, venkovní	3 212	Nizozemsko	3 164	Nizozemsko	8 422	Nizozemsko
	1 121	Slovensko	3 162	Německo	3 255	Německo
	842	Německo	2 619	Slovensko	1 651	Maďarsko
Stromy, keře, keříky venkovní	62 039	Nizozemsko	74 979	Nizozemsko	89 844	Nizozemsko
	19 210	Itálie	23 281	Německo	43 419	Německo
	10 988	Německo	19 143	Itálie	25 429	Itálie
Rostliny víceleté, venkovní	26 854	Nizozemsko	21 131	Nizozemsko	23 060	Nizozemsko
	6 114	Německo	7 226	Německo	5 799	Německo
	484	Rakousko	3 170	Maďarsko	3 523	Maďarsko

Pramen: Celní statistika

Hlavní směry vývozu školkařských výpěstků z ČR

Název	Vývoz v tis. Kč 1999	Stát	Vývoz v tis. Kč 2000	Stát	Vývoz v tis. Kč 2001	Stát
Rododendrony a azalky	5 440	Německo	6 856	Německo	2 587	Německo
	276	Slovensko	331	Slovensko	772	Slovensko
Růže neroubované	1	Polsko	-	-	209	Rakousko
Růže roubované	2 861	Rakousko	1 201	Polsko	1 130	Rakousko
	971	Polsko	937	Slovensko	914	Slovensko
Rostliny mladé, venkovní	2 489	Slovensko	1 649	Slovensko	2 314	Slovensko
	277	Německo	1 188	Německo	833	Nizozemsko
	207	Itálie	426	Itálie	602	Německo
Stromy, keře, keříky venkovní	9 088	Slovensko	12 560	Slovensko	17 689	Slovensko
	1 444	Německo	3 830	Rusko	4 012	Rusko
	1 390	Itálie	1 891	Itálie	3 487	Nizozemsko
Rostliny víceleté, venkovní	7 769	Slovensko	6 255	Slovensko	4 209	Slovensko
	2 918	Německo	2 907	Německo	4 007	Německo
	814	Polsko	1 468	Maďarsko	1 443	Maďarsko

Pramen: Celní statistika